

225827

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W DĄBROWIE GÓRNICZEJ**

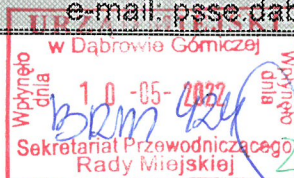
Adres do korespondencji: 42-500 Będzin ul. Kościuszki 58

☎ 032- 267-36-57

☎ / Fax.032- 267-34-25

e-mail: psse.dabrowagornicza@pis.gov.pl

DS.0612.2021/2022

Dąbrowa Górnicza

Pani Agnieszka Pasternak
Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Dąbrowie Górniczej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej przesyła w załączeniu „Ocenę stanu sanitarnego miasta Dąbrowa Górnicza za rok 2021”

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej

Marzanna Kuc

Załączniki:

1. Bezpieczeństwo Sanitarne miasta Dąbrowa Górnicza za rok 2021

**Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Dąbrowie Górniczej**

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE
NADZOROWANEGO TERENU
W 2021 ROKU
/MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA/**

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
Marzanna Kuc***

SPIS TREŚCI

I.	CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU.....	3
II.	DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE	3
III.	NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY	5
IV.	PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	25
V.	BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI	27
VI.	STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	32
VII.	OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	38
VIII.	WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY	41
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	46
X.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	49

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.

Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 189 km². Liczba mieszkańców miasta wynosi 118 285 osób

II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE

Rok 2021 był kolejnym rokiem pandemii Covid 19. W związku z powyższym wszyscy pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej realizowali obowiązki związane z działaniami przeciwepidemicznymi. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej otrzymywał nowe zadania, uprawnienia i obowiązki wynikające z aktualizowanych na przestrzeni roku przepisów prawa związanych z zapobieganiem i zwalczaniem pandemii. Przede wszystkim prowadzono działania przeciwepidemiczne, kontrolne, edukacyjne i promocyjne, mające na celu ograniczenie i przecięcie się dróg szerzenia wirusa Sars- CoV2.

W walce z pandemią ściśle współpracowano z innymi instytucjami działającymi na nadzorowanym terenie tj. z Centami Zarządzania Kryzysowego, Policją, pracownikami Urzędów Miast i Gmin, Starostwa Powiatowego, Ośrodkami Pomocy Społecznej.

Zadaniem pierwszoplanowym było prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, w trakcie których ustalano prawdopodobne źródło zakażenia a na osoby mające kontakt z chorym nałożano obowiązek odbycia kwarantanny. W trakcie wywiadu z chorym zbierano informacje o objawach i przebiegu choroby, chorobach współtowarzyszących mających wpływ na przebieg zakażenia, miejscu pracy lub nauki oraz ustalono listę osób, które podlegały obowiązkowej kwarantannie. Przeprowadzając wspomniane wywiady, pracownicy Inspekcji udzielali szczegółowych instruktaży dotyczących zasad odbywania nałożonej przez lekarza izolacji, kwarantanny. Przekazywano aktualne wytyczne i informacje o nałożonych obowiązkach.

Oprócz dochodzeń, o których mowa powyżej prowadzono liczne kontrole i wizytacje placówek usługowych, galerii handlowych, miejsc użyteczności publicznej, w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, zakazów i nakazów, wprowadzonych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w związku z trwającym stanem epidemii.

Przez cały rok pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej obsługiwali dwa systemy teleinformatyczne dedykowane zagadnieniom związanym z trwającą pandemią. Dane zbierane i systematyzowane w ten sposób ułatwiały i wpływały na skuteczność i szybkość prowadzonych dochodzeń. Pomagały w identyfikacji potencjalnych ognisk epidemicznych zachorowań na Covid 19. Do obsługi ww. Programów pracownicy Stacji byli zaangażowani siedem dni w tygodniu w godzinach od 7-ej do 21-ej.

Opisane powyżej zadania w sposób znaczący wpłynęły na realizację innych zadań ujętych w Planie Pracy PSSE w Dąbrowie Górniczej na rok 2021.

Cały czas, pomimo trwającej pandemii realizowano wszystkie zadania bieżące, mające zapewnić szeroko rozumiane bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców tj.:

- Rozpatrywano wszystkie interwencje/skargi mieszkańców dotyczące wystąpienia potencjonalnego zagrożenia zdrowia czy życia

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- Dokonywano uzgodnień, odbiorów, zatwierdzeń nowopowstałych obiektów i inwestycji
- Prowadzono bieżący nadzór nad bezpieczeństwem wody i żywności
- Prowadzono rejestrację i dochodzenia epidemiologiczne dotyczące chorób zakaźnych (innych niż Covid 19)
- Prowadzono dystrybucję preparatów szczepionkowych do poszczególnych punktów szczepień
- Przeprowadzano badania laboratoryjne prób kału, wody, żywności
- Przeprowadzono nadzór nad ekshumacjami
- Przeprowadzano kontrole planowe

Działalność kontrolno – represyjna.

1. Bieżący nadzór sanitarny nad **4858** zakładami sprawowało **40** pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego, co przedstawia poniższa tabela:

Komórka organizacyjna	Sekcja Epidemiologii	Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	Sekcja Higieny Pracy	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	OGÓŁEM (stan na dzień 31.12.2021)
Ilość obiektów będących pod bieżącym nadzorem	256	2704	1139	570	265	4934
Liczba pracowników wykonujących czynności kontrolne (łącznie z kierownikiem)	10	12	6	5	3	36

Czynności kontrolne wykonywało również **4** pracowników Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

2. Podejmowane działania kontrolno – represyjne.

Przeprowadzone kontrole sanitarne ,w tym kontrole importu i wywiady epidemiologiczne	31445
Ogółem liczba pobranych próbek, w tym:	10951
1.liczba pobranych i ocenionych próbek żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	540
2.liczba pobranych i ocenionych próbek wody	273
3. liczba pobranych i ocenionych próbek z zakresu epidemiologii	10138
4. liczba badań z zakresu higieny pracy	3

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

5. liczba pobranych próbek środków zastępczych	0
Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1085
Liczba wydanych decyzji płatniczych	515
Liczba wydanych postanowień	143
Nałożono mandatów karnych / na kwotę w zł	112/ 17600zł

III. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej monitoruje sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie powiatu będzińskiego oraz miasta Dąbrowa Górnicza poprzez rejestrację chorób zakaźnych oraz analizę zebranych danych. Kolejne zadania o charakterze prewencyjnym to: prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu ustalenia źródła zakażenia, kontrole warunków sanitarno-higienicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych oraz dystrybucja szczepionek służących realizacji szczepień obowiązkowych. Ponadto pracownicy Sekcji Epidemiologii rozpatrują interwencje mieszkańców, dotyczące m.in. dezynsekcji i deratyzacji, zbierają i przekazują dane na temat podejrzeń i zatruc środkami zastępczymi.

A. Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna

Rejestracja zachorowań na choroby zakaźne prowadzona jest na podstawie zgłoszeń przekazywanych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu przez lekarzy i kierowników laboratoriów, w oparciu o art. 27 i art. 29 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2021 poz. 2069 ze zm.). Rejestracji podlega 59 jednostek chorobowych. Każde zgłoszenie jest weryfikowane i klasyfikowane wg obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Powyższe działania pozwalają zgromadzić dane do oceny sytuacji epidemiologicznej na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, powiatu będzińskiego, a także współtworzą system nadzoru epidemiologicznego w kraju.

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **wzrost następujących zachorowań**: bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* oraz *Campylobacter*, wirusowe zakażenia jelitowe, biegunki i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, świnkę, boreliozę, bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych, różę oraz inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*. **Na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2020, kształtowała się zapadalność na: salmonellozę, wirusowe zapalenie wątroby B i C, lambliozę, gruźlicę. Zarejestrowano **spadek zachorowań** na: ospę wietrzną, grypę (w tym grypę potwierdzoną laboratoryjnie), płonicę, krztusiec.

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o 1 przypadku podejrzenia **zatrucia środkami zastępczymi**, który miał miejsce na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie miasta w latach 2020- 2021 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w mieście Dąbrowa Górnicza (wg GUS) dla 2021 roku wynoszącą **118 285 osób** oraz dla 2020 roku wynoszącą **119 373 osoby**.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Dąbrowa Górnicza, lata 2020-2021

Rok			2020		2021	
Lp	Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	37	30,99	100	84,54
		Salmonelozy	18	15,07	14	11,83
		Clostridium difficile	18	15,07	79	66,79
		Escherichia coli	0	0	0	0
		Campylobacter	0	0	7	5,92
		Jersinioza	0	0	0	0
		Inne określone i nieokreślone	1	8,37	0	0
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0	0	0
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	22	18,42	36	30,43
		W tym u dzieci do lat 2	5	4,18	14	11,83
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	66	55,28	112	94,69
		W tym u dzieci do lat 2	19	15,91	47	39,73
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	6208	5200,5	4247	3590,5
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	17	14,24	2	1,69
5	Ospa wietrzna		473	396,23	78	65,94
6	Świnka		2	1,67	6	5,07
7	Różyczka		0	0	0	0
8	Odra		0	0	0	0
9	Płonica		33	27,6	7	5,92
10	Krzusiec		4	3,35	1	0,84
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	8	6,70	14	11,83
		Typu A	0	0	0	0
		Typu B	5	4,18	9	7,61
		Typu C	3	2,51	5	4,23
		pozostałe	0	0	0	0
12	Gruźlica		18	15,07	14	11,83
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych		4	3,35	1	0,84

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	1	0,83	5	4,23
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	0,83	2	1,69
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0	1	0,84
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	3	2,51	1	0,84
18	Róża	13	10,09	20	16,91
19	Borelioza	25	20,094	39	32,97
20	Lamblioza (Giardioza)	8	6,70	11	9,29
21	Szczepienia przeciwko wściekliznie	11	9,21	11	9,29
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	1,67	0	0
23	Kiła i Rzeżączka	7	5,86	3	2,54

*Zapadalność- ilość nowych przypadków w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców

B. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą wybranych chorób zakaźnych, które miały wpływ na sytuację epidemiologiczną na terenie nadzorowanym w 2021 roku.

1. Grypa i infekcje grypopodobne

Grypa jako ostra choroba zakaźna układu oddechowego, może powodować poważne powikłania, głównie ze strony układu oddechowego i układu krążenia. Grypę wywołuje jeden z trzech typów wirusa: A, B lub C. Współczynnik zapadalności na grypę oraz zachorowania grypopodobne na nadzorowanym terenie, uzyskany jest na podstawie informacji przekazywanych do PSSE przez lekarzy w postaci sprawozdań MZ-55. W formularzu tym zawarte są wszystkie ostre infekcje układu oddechowego (niezależnie od etiologii), jako przypadki grypy lub zachorowania grypopodobne.

Od 2005 roku PSSE w Dąbrowie Górniczej uczestniczy w programie nadzoru epidemiologicznego – wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie Sentinel, który umożliwia lekarzom wirusologiczne potwierdzenie klinicznego rozpoznania grypy u pacjentów. W mieście Dąbrowa Górnicza w programie uczestniczy 7 lekarzy z jednej poradni.

Najskuteczniejszym i zalecanym przez lekarzy sposobem profilaktyki i kontroli grypy są regularne, sezonowe szczepienia.

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza spadła ilość zachorowań na grypę/przypadki grypopodobne. W roku **2020** zarejestrowano **6208** przypadków natomiast w **2021** roku **4247** zachorowań.

Ryc. Liczba zachorowań na gripę w latach 2017 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na gripę w latach 2017- 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2017	6609	5397,26
2018	10382	8571,59
2019	11240	9346,49
2020	6208	5200,51
2021	4247	3590,50

2. Wirusowe choroby wieku dziecięcego: odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna

Są to choroby wirusowe, nazywane chorobami wieku dziecięcego, ze względu na najczęstsze ich występowanie w populacji dzieci. Przeciwno wymienionym chorobom stosowane są skuteczne szczepionki, w przypadku odry świnki i różyczki są to szczepienia obowiązkowe u wszystkich dzieci, natomiast obowiązek szczepień przeciwno ospie obejmuje tylko dzieci z grup ryzyka, m.in. uczęszczające do żłobków.

Na terenie Dąbrowy Górniczej nie odnotowano przypadków zachorowań na odrę. W 2021 roku zarejestrowano spadek zachorowań na ospę wietrzną natomiast odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na świnkę. W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę. Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na w/w choroby na terenie miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat.

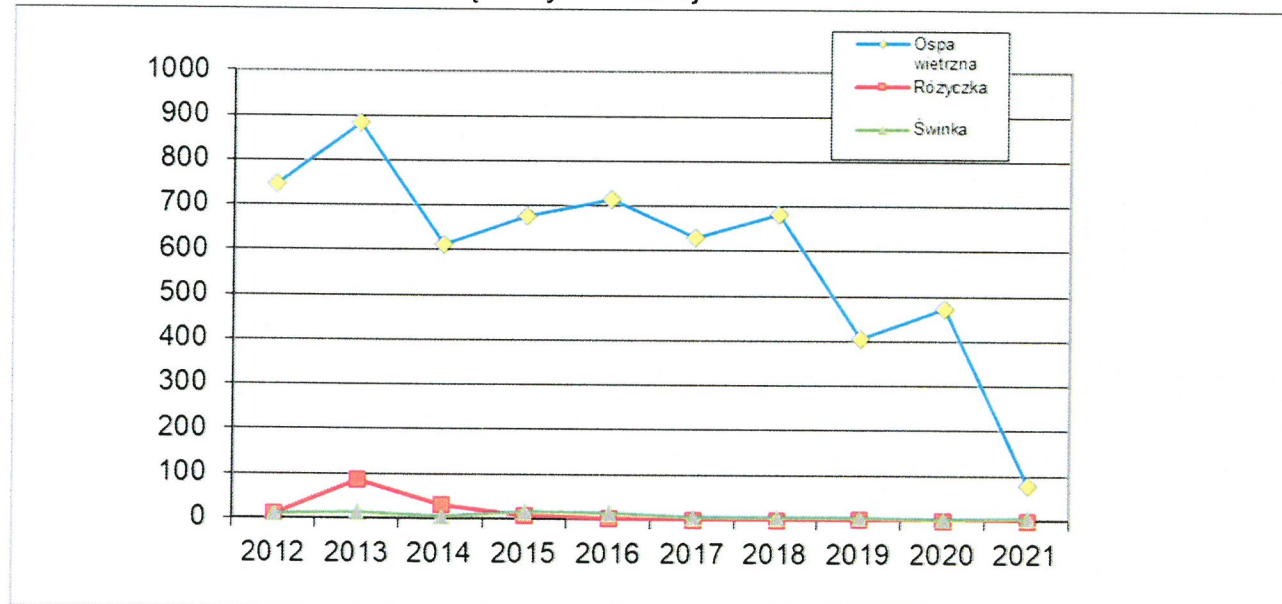

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2012-2021 w Dąbrowie Górniczej.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ospa	747	884	612	677	716	630	683	404	473	78
Zapadalność	586,20	711,06	493,57	548,73	583,48	519,00	563,90	335,94	396,24	65,94
Różyczka	13	108	38	9	2	1	1	2	0	0
Zapadalność	10,20	86,87	30,65	7,29	1,63	0,82	0,83	1,66	0	0
Świnka	15	18	7	20	17	7	7	5	2	6
Zapadalność	11,77	14,48	5,65	16,21	13,85	5,77	5,78	4,16	1,68	5,07

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2012-2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

3. Bakteryjne choroby układu oddechowego: krztusiec, płonica (szkarlatyna), błonica.

Błonica, płonica (szkarlatyna) i krztusiec to ostre bakteryjne choroby zakaźne dróg oddechowych. Błonica jest chorobą zagrażającą życiu, obecnie dzięki masowym szczepieniom w Polsce nie występuje, jednak na świecie choruje na nią tysiące osób.

W ostatnich latach obserwowano wzrost zachorowań na krztusiec, szczególnie u młodzieży, w związku z czym od roku 2015 wprowadzono kolejną dawkę szczepienia przeciwko krztuścowi w 14 roku życia. Efekty dodatkowego szczepienia są już widoczne w postaci zmniejszenia ilości rejestrowanych przypadków krztuśca.

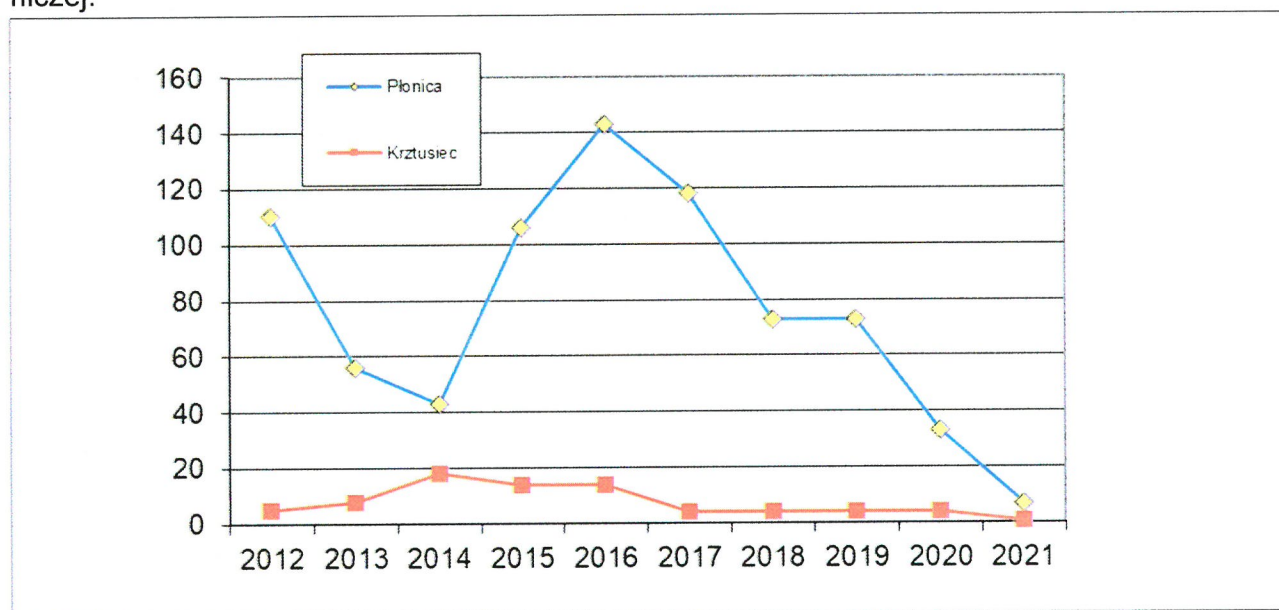
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie miasta odnotowano spadek zachorowań na krztusiec i płonicę. Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2012 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Płonica	110	56	43	106	143	118	73	73	33	7
Zapadalność	86,32	45,04	34,68	85,92	116,53	97,21	60,27	60,70	27,64	5,92
Krztusiec	5	8	18	14	14	4	4	4	4	1
Zapadalność	3,92	6,43	14,52	11,29	11,35	3,26	3,30	3,33	3,35	0,84

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2012 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

4. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny. Zakażenia te szerzą się drogą pokarmową wskutek niewłaściwego postępowania z żywnością lub braku dobrych nawyków higienicznych.

W 2021 roku na terenie miasta zarejestrowano ogółem **248** przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **100** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **36** zachorowań o etiologii wirusowej. Pozostałe **112** przypadków to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

4.1 Zakażenia bakteryjne

Zdecydowana większość zakażeń bakteryjnych, z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołana była przez *Clostridium difficile* oraz *Salmonella* sp.

4.1.1 Clostridium difficile szerzy się często epidemicznie w placówkach opieki długoterminowej i oddziałach szpitalnych, najczęściej wśród chorych, u których przez dłuższy okres stosowano antybiotykoterapię. Do typowych objawów należy: biegunka, kurczliwa bolesność brzucha oraz towarzysząca im podwyższona temperatura. Bakterie cechuje duża zjadliwość, zdolność do tworzenia form przetrwalnikowych oraz wytwarzania toksyn.

W porównaniu z 2020 rokiem nastąpił wzrost zakażeń wywołanych *Clostridium difficile*. W 2021 r. do Inspekcji Sanitarnej zgłoszono 2 ogniska epidemiczne wywołane przez *Clostridium difficile*.

W 2021 roku zgłoszono 14 przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2020 to o 4 przypadki mniej (tabela poniżej). Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2021 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C oraz czerwonkę.

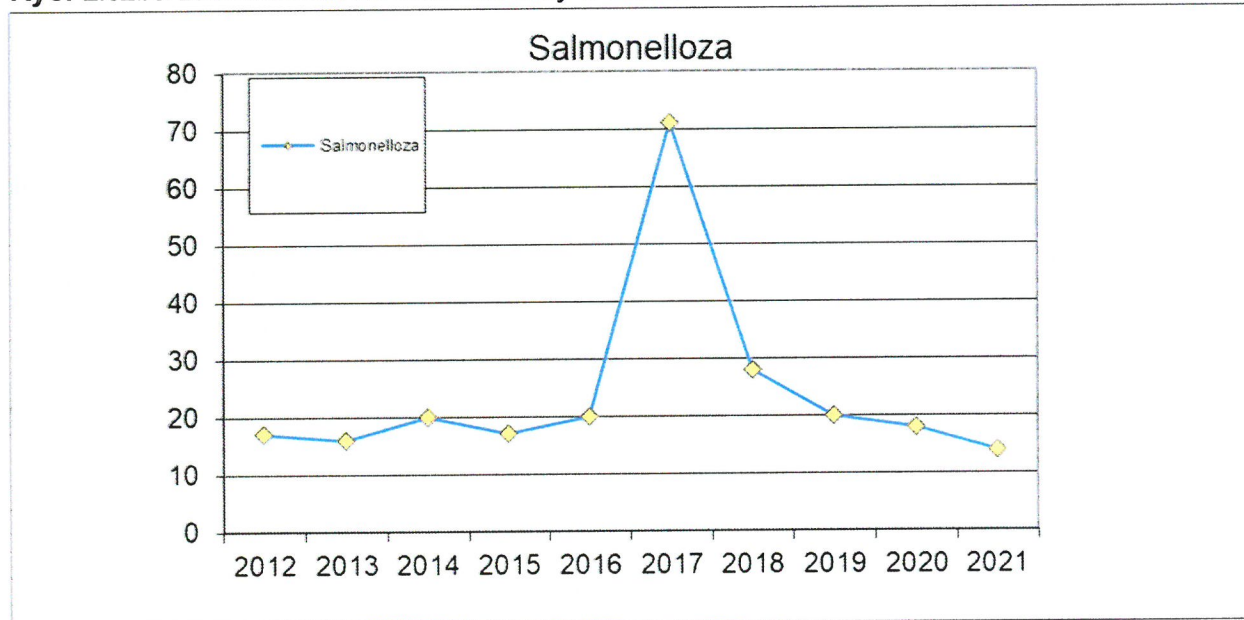
Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2012 - 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Salmonellozy	17	16	20	17	20	71	28	20	18	14
Zapadalność	13,34	12,87	16,13	13,78	16,30	58,49	23,12	16,63	15,08	11,84
Escherichia coli	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,00	0,83	0,00	0,00	0,00
Kampylobakteriozy	0	0	0	1	0	3	1	4	0	7
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	2,47	0,83	3,33	0,00	5,92
Jersiniozy	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	1,65	0,00	0,00	0,00
Clostridium difficile*	0	0	3	63	34	42	37	26	18	79
Zapadalność	0,00	0,00	2,42	51,06	27,71	34,60	30,55	21,62	15,08	66,79

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2012 -2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

4.2 Zakażenia wirusowe

Wirusowe zakażenia jelitowe mogą szerzyć się zarówno drogą pokarmową jak i kropelkową, dlatego ich przenoszenie z człowieka na człowieka jest niezwykle łatwe. Trudno natomiast ustalić czy zachorowanie jest spowodowane spożyciem skażonej potrawy czy bezpośrednim kontaktem z osobą chorą.

W 2021 roku na terenie miasta zanotowano **36** przypadków wirusowych zakażeń jelitowych, z czego 14 zachorowań dotyczyło dzieci do lat 2.

Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

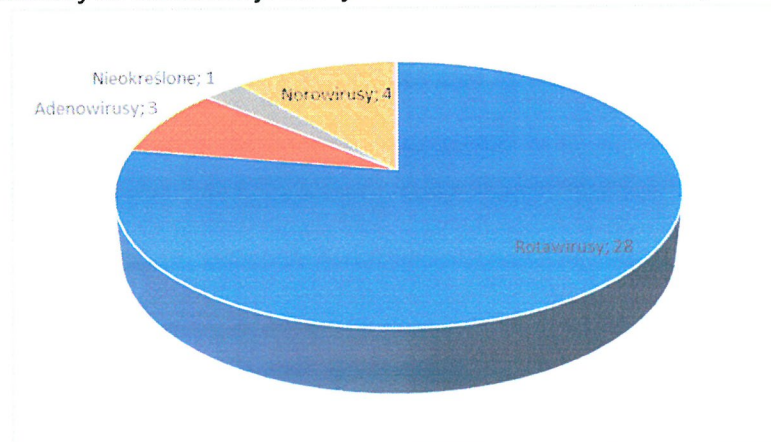
rotawirusy (28 przypadków, co stanowiło **78%** ogółu wirusowych zakażeń jelitowych)

norowirusy (4 przypadki - **11%**)

adenowirusy (3 przypadki - **8%**)

1 przypadek zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2021r. na terenie Dąbrowy Górniczej

4.2.1 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

Wirus zapalenia wątroby typu A dostaje się do organizmu drogą pokarmową. W Polsce w roku 2016 odnotowano 35 przypadków WZW A, w 2017 były to już 3072 przypadki, w 2018 to 3006, natomiast w 2019 r. nastąpił prawie 3-krotny spadek rejestrowanych zachorowań (1065 przypadków). W związku z dobrymi warunkami sanitarno – higienicznym znaczna część Polaków nie choruje w dzieciństwie, kiedy przebieg zakażenia jest często bezobjawowy, pozostaje więc nieodporna. Można skutecznie zapobiegać tej chorobie poprzez szczepienie zalecane.

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2021 roku nie odnotowano przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu A.

4.3 Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

Ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową to wystąpienie przynajmniej dwóch przypadków zachorowań powiązanych epidemiologicznie, spowodowanych przez czynniki przenoszone drogą pokarmową lub wystąpienie sytuacji, w której liczba zgłoszonych przypadków zachorowań jest wyższa od oczekiwanej na danym terenie w określonym czasie i istnieje wspólne źródło tych zachorowań (lub jego podejrzenie).

W 2021 roku na terenie Dąbrowy Górniczej odnotowano 3 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową.

- 1. ogniska zakażenia szpitalnego** – odnotowano 2 ogniska w środowisku szpitalnym; ilość osób chorych: 16. Czynnikiem etiologicznym była bakteria *Clostridium difficile*. Potencjalnym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.
- 2. ogniska w środowisku domowym (małe)** – odnotowano 1 ognisko wywołane przez *Giardia lamblia* w którym zachorowały 4 osoby. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: niezastosowanie zasad reżimu sanitarnego.

5. Zakażenia krwio pochodne: wirusowe zapalenie wątroby typu B i C

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C dochodzi przez kontakt z zakażoną krwią. Wirusy te mogą wywoływać zakażenia ostre lub – w większości – przewlekłe, w przypadku których objawy są niespecyficzne, więc często zakażenie wykrywane jest przypadkowo. Nielezione, może prowadzić do poważnych powikłań, np. marskości, nowotworu czy niewydolności wątroby. Szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B jest obowiązkowe dla wszystkich niemowląt. Do tej pory brak jest szczepionki przeciwko wirusowi typu C, natomiast leczenie tego zakażenia jest coraz bardziej skuteczne i dostępne.

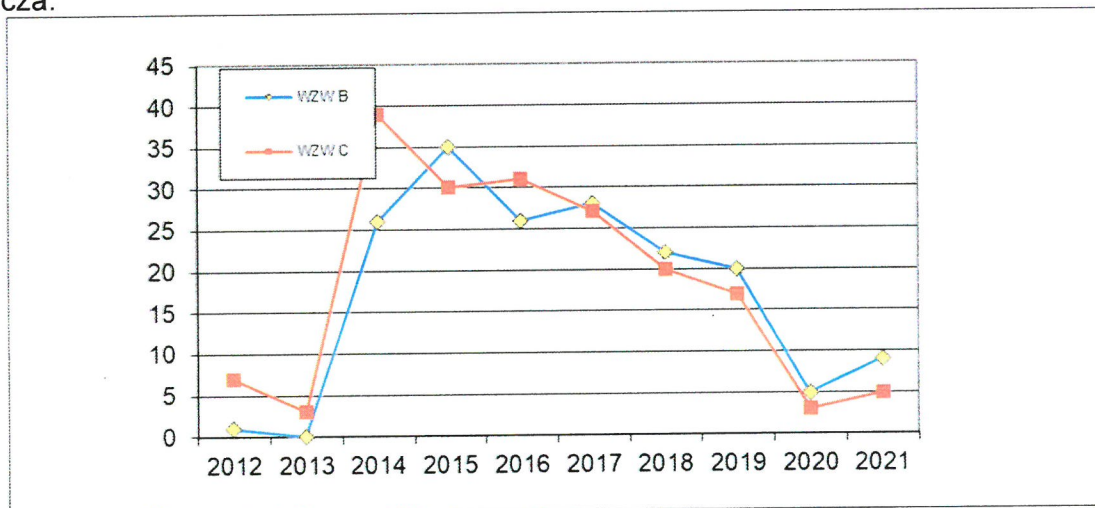
Widoczny na przedstawionych wykresach wzrost zachorowań od 2014 roku wynika ze zmiany przepisów i rozpoczęcia zgłaszania czynników biologicznych (wyników wskazujących na zakażenie wirusem żółtaczką) przez kierowników laboratoriów. Wcześniej rejestrowano wyłącznie przypadki zgłoszone przez lekarza.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B, C w latach 2012-2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

WZW typu B (HBV) – w 2021 roku zarejestrowano 9 przypadków zachorowań wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

WZW typu C (HCV) – w 2021 roku zarejestrowano 5 przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie.

6. Gruźlica

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej rejestruje przypadki podejrzeń/zachorowań na gruźlicę oraz prowadzi nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie, dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji.

Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy są szczepienia BCG, wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych po urodzeniu, przed wypisem z oddziału noworodkowego

W 2021 roku na terenie miasta zanotowano 14 przypadków zachorowań na gruźlicę, co stanowi niewielki spadek w porównaniu do roku 2020. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę na przestrzeni ostatnich 10 lat.

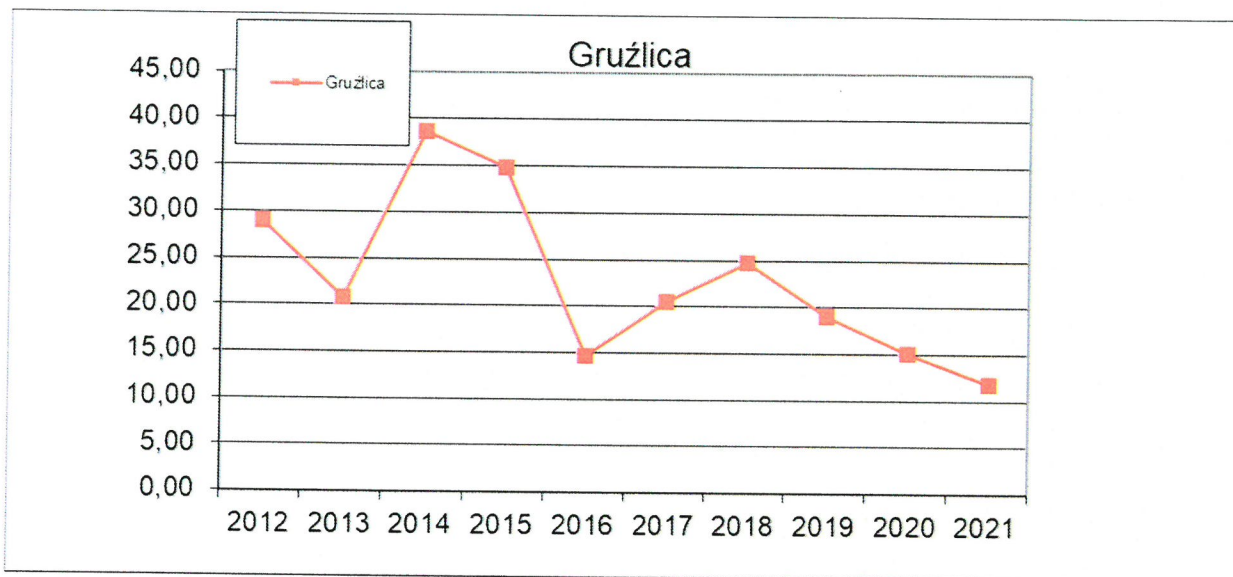
Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2012- 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka choro-bowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gruźlica	37	26	48	43	18	25	30	23	18	14
Zapadal-ność	29,04	20,91	38,71	34,85	14,67	20,60	24,77	19,13	15,08	11,84

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ryc. Zapadalność na gruźlicę w latach 2012- 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza

Zdecydowaną większość chorych w 2021 roku stanowili mężczyźni – 86%, kobiety - 14%.

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2012- 2021 z podziałem na płeć.

7. Neuroinfekcje

7.1 Wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych.

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2012-2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	0	2	7	0	5	0	2	0	4	1
Zapadalność	0,00	1,61	5,65	0,00	4,07	0,00	1,65	0,00	3,35	0,84

7.2 Bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 5 przypadków bakteryjnego zapalenia opon

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2012 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	5	4	1	3	2	2	1	1	1	5
Zapadalność	3,92	3,22	0,81	2,43	1,63	1,65	0,83	0,83	0,84	4,23

8. Inwazyjne choroby bakteryjne.

Zakażenie inwazyjne rozwija się w fizjologicznie jałowych tkankach i narządach organizmu. Najczęściej we krwi, a następnie rozprzestrzenia się do różnych narządów (np. ośrodkowego układu nerwowego, stawów). Zakażenie inwazyjne wywoływane są przez bakterie otoczkowe, takie jak: pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*), meningokoki (*Neisseria meningitidis*) oraz pałeczki hemofilne (*Haemophilus influenzae*) i stanowią szczególne zagrożenie dla zdrowia i życia małych dzieci.

8.1 *Neisseria meningitidis* (meningokoki) – Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową podczas kontaktu z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Na zakażenie meningokokami narażeni są wszyscy, niezależnie od płci czy wieku. Jednak najczęściej chorują dzieci w wieku do 5 lat oraz nastolatki i młodzi dorośli w wieku 16- 21 lat. Meningokoki kolonizują jamę nosowo-gardłową zdrowych osób (tzw. nosicieli), nie powodując żadnych dolegliwości ani objawów. Szczepionki przeciwko meningokokom zalecane są zarówno dzieciom, młodzieży oraz osobom powyżej 65 roku życia. W każdym przypadku podejrzenia lub rozpoznania Inwazyjnej Choroby Meningokokowej przeprowadzane są dochodzenia epidemiologiczne oraz podejmowane działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia (nadzór epidemiologiczny i chemioprophylaktyka u osób z najbliższego otoczenia).

W 2021 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na Inwazyjną Chorobę Meningokokową.

8.2 *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki) – Zakażenia pneumokokowe szerzą się drogą kropelkową, infekcja często jest poprzedzona wcześniejszą kolonizacją okolicy nosowo-gardłowej. Nosicielstwo pneumokoków wśród zdrowych dorosłych waha się od 5 - 10%, a u zdrowych dzieci od 20 - 60%. Pneumokoki wywołują choroby górnych dróg oddechowych, zapalenie gardła, zatok, zapalenie oskrzeli oraz zapalenia ucha środkowego. Najbardziej podatne na zakażenia *Streptococcus pneumoniae* są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia (szczególnie uczęszczające do żłobka i przedszkola) oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W Polsce dostępnych jest kilka szczepionek przeciwko pneumokokom, które zalecane są osobom dorosłym. Od 2017 obowiązkiem szczepień p/pneumokokom objęto wszystkie dzieci od 6 tyg. życia.

W 2021 roku zarejestrowano 1 przypadek Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* zachorowanie to przebiegało pod postacią posocznicy.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2012 – 2021

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Meningokoki	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1
Zapadalność	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,83	0,00	0,00	0,85
Pneumokoki	7	5	6	3	9	7	5	5	3	1
Zapadalność	5,49	4,02	4,84	2,43	7,33	5,77	4,13	4,16	2,51	0,85

8.3 *Haemophilus influenzae* –

Szczepki *Haemophilus influenzae* typu b (Hib), obok pneumokoków i meningokoków, należą do bakterii najczęściej wywołujących ciężkie zakażenia, m. in.: posocnicę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, zapalenie płuc, zapalenie kości i stawów. Najczęstszym źródłem zakażeń Hib jest bezpośredni kontakt z nosicielem lub chorą osobą.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia te wprowadzone były do kalendarza od 2007 roku, są obowiązkowe dla dzieci w 1 i 2 roku życia.

W 2021 roku nie zarejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

9. Choroby odzwierzęce i pasożytnicze

9.1 Borelioza- Choroba z Lyme

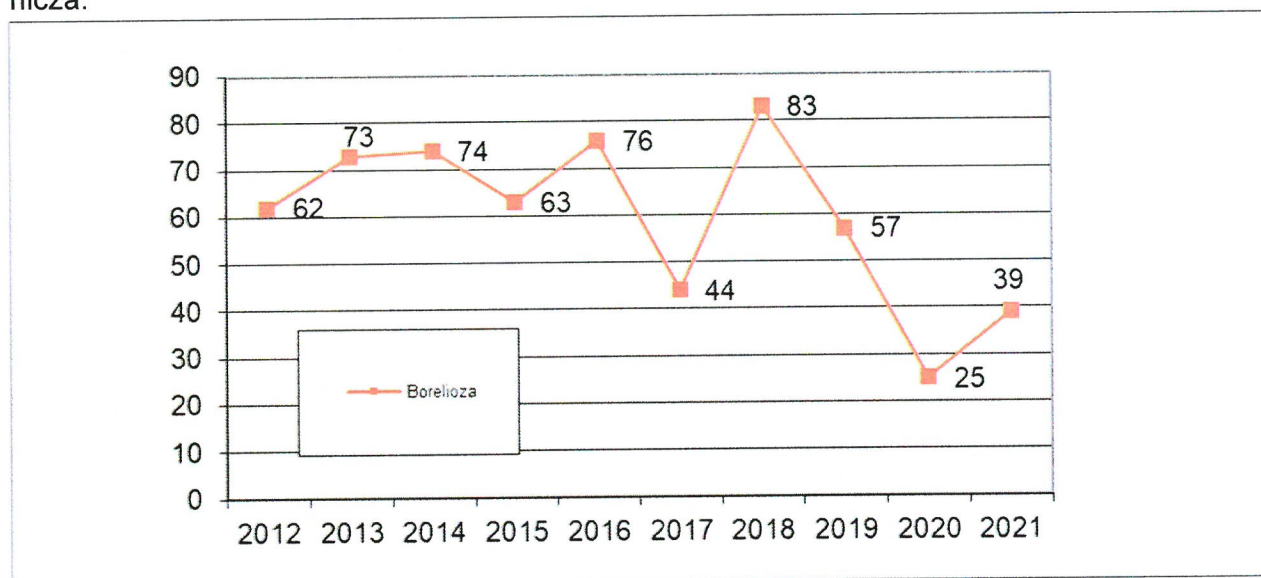
Borelioza to choroba przenoszona przez kleszcze. Do tej pory nie opracowano przeciwko niej szczepionki. Działania zapobiegające zachorowaniom polegają na unikaniu ukąszeń przez

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

kleszcze, poprzez stosowanie odzieży ochronnej oraz substancji odstrasżających kleszcze (tzw. repelentów).

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano **39** przypadków zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący.

Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2012 – 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

9.2 Lamblioza (giardioza)

Giardioza jest chorobą wywoływaną przez pierwotniaki z gatunku *Giardia intestinalis*. Człowiek zaraża się poprzez zanieczyszczony cystami giardii pokarm bądź wodę.

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **11** przypadków zachorowań na **giardiozę (lambliozę)**. Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

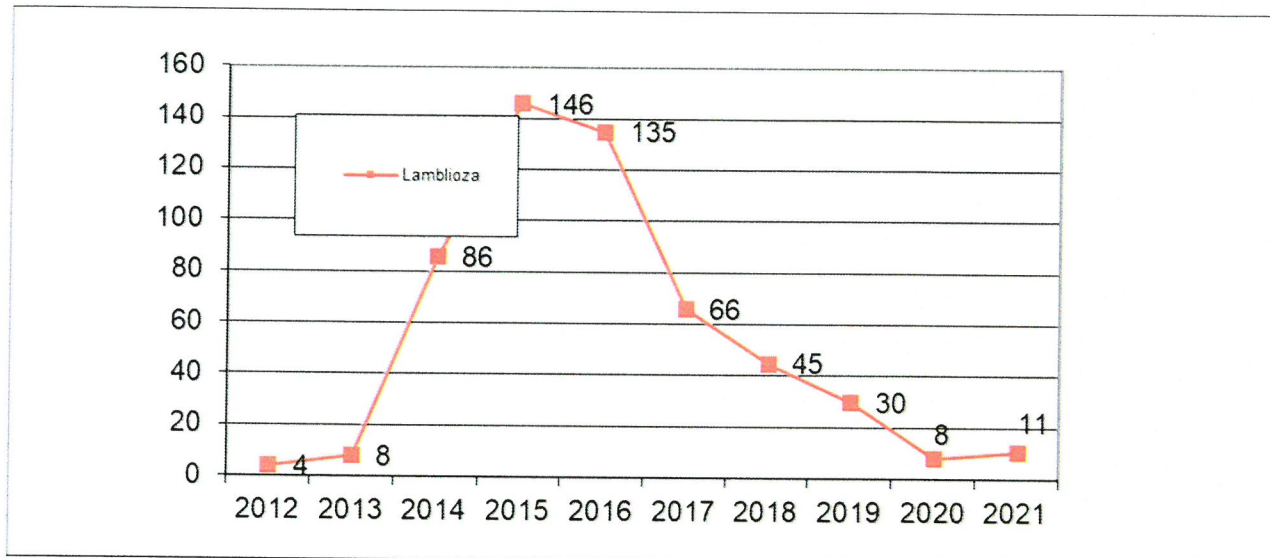
Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2012 – 2021.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lamblioza	4	8	86	146	135	66	45	30	8	11
Zapadalność	3,14	6,43	69,36	118,34	110,01	54,37	37,15	24,95	6,70	9,29

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2012 – 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

9.3 Wścieklizna

W Polsce od wielu lat nie odnotowano przypadków wścieklizny u ludzi. Występują natomiast zachorowania u zwierząt, dlatego postępowanie w przypadku pokąsania człowieka przez zwierzę obejmuje obserwację weterynaryjną zwierzęcia w celu wykluczenia choroby, a w przypadku braku takiej możliwości – szczepienie poekspozycyjne osoby pokąsanej.

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano 17 pokąsań przez zwierzęta, 11 osób poddano szczepieniu przeciw wścieklicznie.

10 Choroby przenoszone drogą płciową

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej prowadzi rejestrację następujących chorób przenoszonych drogą płciową: kiła, rzeżączka, chlamydie.

Rejestrację zakażeń wirusem HIV oraz zachorowań na AIDS prowadzi natomiast Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2017 – 2021

	Dąbrowa Górnicza				
	2017	2018	2019	2020	2021
AIDS	1	2	1	0	0
HIV	3	7	4	2	0
Kiła	4	4	3	7	2
Rzeżączka	0	1	0	0	1
Chlamydie	0	0	0	0	3

11 Ostre porażenia wiotkie

Ostre Porażenie Wiotkie (OPW) może być jednym z objawów zakażenia wirusem polio, wywołującym ostre nagminne porażenie dziecięce (chorobę Heinego-Medina). W Polsce, uznanej za obszar wolny od wirusa, zgodnie z zaleceniami WHO, prowadzony jest nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi, który umożliwia potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio.

W 2021 roku, na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, zarejestrowano 2 przypadki ostrego porażenia wiotkiego u dzieci poniżej 14 r.ż.

12. COVID-19

Rok 2021 to kolejny rok pandemii COVID-19, w którym podobnie jak w roku ubiegłym większość działań pracowników była skierowana do pracy na rzecz walki z wirusem SARS-CoV-2.

Głównym celem działania PPIS w Dąbrowie Górniczej było ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w populacji poprzez przeprowadzanie wywiadu z osobami zakażonymi wirusem SARS-CoV-2, ustalaniu osób z kontaktu i nakładaniu na te osoby kwarantanny.

Wydawano na wniosek strony zaświadczenia potwierdzające odbycie kwarantanny.

W ramach prowadzonych działań pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej z udziałem przedstawicieli Policji przeprowadzali tzw. kontrole „covidowe” w obiektach handlowych, gastronomicznych, barach, restauracjach, salonach fryzjerskich, kosmetycznych itp. w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii. Łącznie przeprowadzono 603 kontroli. Podczas kontroli udzielano przedsiębiorcom informacji dotyczących wątpliwości, co do sposobu działania zakładów w istniejącej sytuacji. Na nadzorowanym terenie w roku 2021 łącznie odnotowano 23 348 potwierdzonych przypadków Covid 19 a w roku 2020 - 8789 przypadków.

W omawianym roku sprawozdawczym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej odnotował 205 ognisk epidemicznych wywołanych wirusem SARS-CoV-2. W związku z powyższym pracownicy inspekcji sanitarnej przeprowadzali dochodzenie epidemiologiczne mające na celu ustalenie liczby osób narażonych na zakażenie oraz trybu postępowania celem przecięcia dróg szerzenia się zakażeń.

W 2021 roku na terenie Dąbrowy Górniczej odnotowano 10 696 potwierdzonych przypadków Covid 19, z czego hospitalizacji w oddziałach zakaźnych lub jednoimiennych wymagało 335 osób. Dla porównania w roku 2020 zarejestrowano 3804 zachorowań, z czego 142 pacjentów wymagało hospitalizacji.

W roku 2021 odnotowano 257 zgonów z powodu zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Szczyt zachorowań w roku 2021 przypadał na okres przełomu marca i kwietnia –liczba zachorowań w tym okresie wynosiła 3254

W roku 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 109 ognisk epidemicznych w tym:

- 13 ogniska epidemiczne wywołane wirusem SARS-CoV-2 na terenie szpitali,

- 65 ognisk epidemicznych w placówkach oświatowych, w tym 14 w przedszkolach, 36 w szkołach podstawowych, 12 ognisk w szkołach ponadpodstawowych oraz 3 w żłobkach,
- 24 ognisk w zakładach pracy,
- 7 ognisk w placówkach całodobowej opieki.

13. Analiza ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych lecznictwa zamkniętego, zgłoszonych do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Obowiązująca w Polsce Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021, poz. 2069 ze zm.) definiuje zakażenie szpitalne jako zakażenie, które wystąpiło w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w przypadku, gdy choroba:

1. nie pozostawała w momencie udzielania świadczeń zdrowotnych w okresie wylegania albo
2. wystąpiła po udzieleniu świadczeń zdrowotnych, w okresie nie dłuższym niż najkrótszy okres jej wylegania.

Zakażenia szpitalne mogą występować jako pojedyncze przypadki infekcji lub w postaci tzw. ognisk epidemicznych. Ognisko epidemiczne szpitalne – wystąpienie w szpitalu co najmniej 2 wyraźnie powiązanych przypadków zakażeń. Ogniska epidemiczne stanowią bardzo poważne zagrożenie dla pacjentów oraz prawidłowego funkcjonowania oddziału, a nawet szpitala.

W toku dochodzenia epidemiologicznego pozostały 3 zgłoszone, niezakończone ogniska epidemiczne (na dzień sporządzenia analizy).

W analizowanym okresie do Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej wpłynęło 5 raportów wstępnych o wystąpieniu ogniska epidemicznego przesłane przez Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej oraz przez Nefrolux w Dąbrowie Górniczej.

Na dzień 31.12.2021 r. otrzymano łącznie 4 raporty z wygaszenia ogniska epidemicznego natomiast w toku dochodzenia epidemiologicznego pozostało 1 zgłoszone, niezakończone ognisko epidemiczne.

ZCO Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej

- Oddział Chorób Wewnętrznych: osób narażonych 8, w tym 2 pacjentów
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii: osób narażonych 7, w tym 2 pacjentów
- Oddział Zakaźny COVID neurologiczno - udarowy, Oddział rehabilitacji neurologicznej i ogólnoustrojowej: osób narażonych 36, w tym 14 pacjentów

Nefrolux Dąbrowa Górnicza

- Oddział nefrologiczny: osób narażonych 4, w tym 2 pacjentów

Biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi odpowiedzialnymi za wystąpienie ogniska w ww. szpitalach w 2 przypadkach była *Klebsiella pneumoniae* i w pozostałych 2 przypadkach *Clostridium difficile*.

Na tej podstawie można stwierdzić, iż zakażeniu w ogniskach epidemicznych uległo 20 pacjentów. Wśród personelu medycznego nie odnotowano zachorowań.

C. Szczepienia ochronne

W 2021 r. PPIS w Dąbrowie Górniczej prowadził nadzór nad 69 punktami szczepień. W związku z trwającą pandemią wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2 przeprowadzono łącznie 41 kontroli w zakresie realizacji szczepień ochronnych w tym 1 kontrola interwencyjna.

Szczepienia wykonywane są przez pielęgniarki posiadające kurs kwalifikacyjny w zakresie szczepień ochronnych. Przed szczepieniem przeprowadzane jest przez lekarza badanie kwalifikacyjne, które zostaje odnotowane w stosownej dokumentacji pacjenta (karcie uodpornienia, książeczka szczepień, historii choroby). Szczepienia wykonywane są wyłącznie sprzętem jednorazowego użytku, który przechowywany jest w sposób prawidłowy. Wyposażenie punktu szczepień jest zgodne z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Po zużyciu sprzęt jest zabezpieczony i przekazywany firmie utylizacyjnej zgodnie z podpisaną umową.

Placówki wykonujące szczepienia ochronne przestrzegają wymagań dotyczących zachowania warunków chłodniczych. Transport szczepionek ze stacji sanitarno-epidemiologicznej odbywa się w termotorbach z wkładami chłodzącymi. Każdy punkt szczepień wyposażony jest w urządzenie chłodnicze służące do przechowywania preparatów szczepionkowych wraz z termometrem do pomiaru temperatury lub posiadają całodobowy monitoring temperatury.

W punktach szczepień przeprowadza się również szczepienia zalecane, niefinansowane z budżetu państwa, szczepionkami zakupionymi w aptece i dostarczane przez pacjenta. W takim przypadku osoba wykonująca szczepienie przed podaniem preparatu upewnia się, czy szczepionka była transportowana z zachowaniem łańcucha chłodniczego. Fakt ten odnotowany jest w dokumentacji pacjenta.

Zakłady opieki zdrowotnej prowadzą rejestry dzieci i młodzieży przybyłych i wypisanych z punktów szczepień, na podstawie których sporządzane są kwartalne sprawozdania. W placówkach medycznych wykonujących szczepienia ochronne opracowane są procedury w zakresie zapobiegania zakażeniami i chorobom zakaźnym.

W PSSE w Dąbrowie Górniczej funkcjonuje Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS) w celu zapewnienia jednolitego obiegu dokumentacji dotyczącej realizacji szczepień ochronnych, usprawnienia obrotu preparatami szczepionkowymi zakupionymi do realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) w Polsce. Placówki rozliczają się w systemie kwartalnym z ilości zużytych szczepionek finansowanych z budżetu państwa, dystrybuowanych przez inspekcję sanitarną, a raz w roku przekazują sprawozdanie z wykonanych szczepień ochronnych (Mz-54). Analiza roczna uwzględnia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym dzieci i młodzieży w poszczególnych rocznikach oraz szczepienia grup ryzyka i zalecane, ale nie finansowane z budżetu państwa.

1. Realizacja szczepień ochronnych w 2021 r.

Analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wskazuje procent dzieci i młodzieży, który został w pełni lub częściowo uodporniony przeciwko danej jednostce chorobowej. Częściowe uodpornienie oznacza, że wszystkie wymagane dawki szczepienia nie zostały jeszcze podane.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab.1 Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (% osób uodpornionych całkowicie lub częściowo w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku)

Szczepienie/ wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Polio-myelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6 r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021
1 r.ż	86,27	83,38	54,49	59,39	50,12	52,28			98,46	96,52		
2 r.ż	97	96,20	96,25	95,16	93,47	94,58					68,34	68,29
3 r.ż	97,97	97,90			97,72	95,54					90,89	90,55
6 r.ż							98,89	97,81			98,79	97,24
10 r.ż											99,80	99,82
14 r.ż							100	100				
19 r.ż							100	100				

W mieście Dąbrowa Górnicza utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2020 nastąpił nieznaczny wzrost o 1,94 %. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego spadło – o 0,05 %. Szczepienie to jest w większości uzupełniane w 3 r. ż, mimo to poziom zaszczepienia w 2021 r w stosunku do roku poprzedniego spadł o ok. 0,34%. Od 2019 r. podanie drugiej dawki szczepienia przeciwko odrze śwince i różyczce zostało przesunięte z 6 na 10 rok życia. Podkreślić jednak należy, że uodpornienie populacji dzieci w 6 oraz w 10 r.ż. (1 lub 2 dawkami szczepionki) sięga blisko 100% Wykonanie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, *poliomyelitis* oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci w 2 roku życia wzrosło (o 1,11%), natomiast w 3 r.ż. odnotowano spadek na poziomie 2,18%. Odsetek dzieci uodpornionych w pełni lub częściowo w 6 r.ż. spadł w porównaniu do 2020 r o 1,08 %, w 14 r.ż. osiągnął tak jak w 2020 r 100%, natomiast w 19 r.ż. tak jak w roku poprzednim wyniósł 100 % O 2,90% odnotowano spadek poziomu zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia. Szczepienia te są uzupełniane w 2 i 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych dzieci jest na porównywalnym poziomie w stosunku do roku 2020. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W roku 2021 Dąbrowie Górniczej dwoma dawkami szczepienia objęto 59,39 % dzieci do 1 r.ż. jest to o 4,9% więcej niż rok wcześniej. Natomiast w stosunku do roku poprzedniego można zauważyć spadek szczepienia przeciwko pneumokokom dwoma lub trzema dawkami szczepionki dzieci w 2 r.ż. które wynosi ponad 95,16%

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Oprócz szczepień obowiązkowych przeprowadzono szczepienia profilaktyczne o charakterze zalecanym, co w znacznym stopniu przyczyniło się do zwiększenia odporności populacji (tab. 2)

Tab.2 Realizacja szczepień zalecanych w roku 2020 w porównaniu do roku 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Liczba osób zaszczepionych według choroby								
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia <i>Neisseria meningitidis</i>	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Kleszczowe zapalenie mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2020	3063	29	339	13	76	33	780	239
2021	4377	28	535	86	96	3	787	359

*obejmuje również szczepienia obowiązkowe

2. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień.

W ramach prowadzonego nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych w roku 2021 stwierdzono, że liczba rodziców/ opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych oraz liczba dzieci, u których nie zrealizowano obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnie z PSO podobnie jak w latach ubiegłych utrzymuje się na stałym poziomie.

PPIS jako organ administracji publicznej sprawujący nadzór nad realizacją szczepień ochronnych, jest uprawniony w trybie przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji do żądania w drodze egzekucji administracyjnej wykonania obowiązku szczepień. Przepisy ww. ustawy jednocześnie nakładają na organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej jako wierzycieli obowiązku szczepień ochronnych, prawny obowiązek podejmowania wszelkich czynności zmierzających do zastosowania przewidzianych prawem środków egzekucyjnych w celu nakłonienia osoby uchylającej się od wykonywania obowiązku szczepień ochronnych. Organem egzekucyjnym właściwym w sprawie prowadzenia egzekucji obowiązku szczepień ochronnych jest wojewoda, do którego kierowane są wnioski.

W roku 2021 r. PPIS wystosował 6 upomnień do rodziców nierealizujących obowiązku szczepień dzieci oraz skierował 14 wniosków do Wojewody Śląskiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego i nałożenie grzywny.

3. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) to nieprawidłowa reakcja organizmu występująca po podaniu preparatu szczepionkowego. Może być spowodowany samym działaniem szczepionki lub np. uczuleniem na jej składnik, nieprawidłowe podanie szczepionki lub przypadkowo występującym w tym samym czasie czynnikiem, co szczepienie. NOP może wystąpić natychmiast lub po kilku dniach, a nawet tygodniach po wykonaniu szczepienia.

W Polsce system monitorowania NOP został wprowadzony w 1996 r i opiera się na zaleceniach Światowej Organizacji Zdrowia.

Ponieważ niepożądane odczyny poszczepienne stanowią element analizy bezpieczeństwa wykonywania szczepień ochronnych, są rejestrowane. W 2021 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej zgłoszono ogółem 87 niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Z poradni zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano 36 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 30 o charakterze łagodnym, 5 o charakterze poważnym, 1 o charakterze ciężkim.

IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

A. Szpitale

W 2021 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonowały:

- 1 szpital - Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza;
- 2 filie (oddziały) szpitali.

1. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej przy ul. Szpitalnej i przy ul. Krasińskiego 43

W zakresie higieny komunalnej i epidemiologii w 2021 roku przeprowadzono:

- a) 2 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków wynikających z nałożonych decyzji,
- b) 2 kontrole tematyczne,
- c) 1 kontrolę interwencyjną dotyczącą nieprawidłowości w Punkcie Szczepień przeciwko COVID-19.

2. Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca III Oddział Kardiologii Inwazyjnej, Angiologii i Elektrokardiologii

W zakresie higieny komunalnej i epidemiologii przeprowadzono:

- 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków wynikających z nałożonej decyzji.

Wydano 4 decyzje prolongujące wykonanie decyzji administracyjnych dla Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny w Dąbrowie Górniczej.

Blok żywieniowy:

W 2021 przeprowadzono 1 kontrolę obejmującą ocenę stanu sanitarno-technicznego zakładu, podczas której dokonano oceny sposobu żywienia pacjentów.

3. Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2021 r. nie przeprowadzono kontroli w w/w podmiocie.

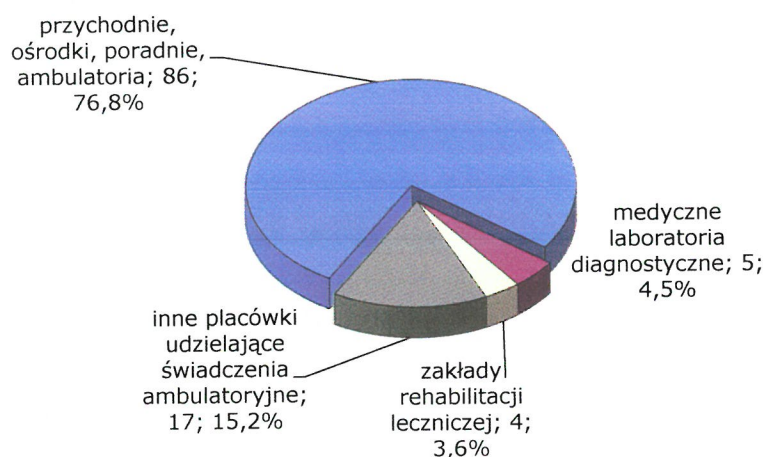

B. Pozostałe podmioty lecznicze

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajdowały się następujące podmioty lecznicze:

- 86 przychodni, poradni, ambulatoriów;
- 5 zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych;
- 4 zakłady rehabilitacji leczniczej;
- 17 innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne

Podział obiektów świadczących usługi medyczne na grupy

Wśród zewidencjonowanych podmiotów działalności leczniczej przeprowadzono w minionym roku **52** kontrole w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

W 2021 r. w stosunku do omawianych podmiotów leczniczych nie wydano decyzji administracyjnej.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń.

C. Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, realizacji działań zapobiegających szczeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia. Przeprowadzone kontrole wykazały, że praktyki lekarskie i pielęgniarskie posiadają wyposażenie (preparaty dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej, narzędzia i urządzenia) umożliwiające bezpieczne wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

Stwierdzić można, że świadczenia zdrowotne w praktykach lekarskich i pielęgniarskich na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym.

Według ewidencji na dzień 31.XII.2021 r na terenie miasta zarejestrowanych było **120** lekarskich praktyk zawodowych, skontrolowano **5**, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego.

V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności
- warunków żywienia zbiorowego
- nadzór nad jakością zdrowotną żywności
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy fizycznych.

Ogólna ocena stanu sanitarnego Miasto Dąbrowa Górnicza

Działalność kontrolno-represyjna. PPIS w Dąbrowie Górniczej w roku 2021 wydał:

- 45 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 6 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 17 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 99 decyzji wygaszających dotyczących likwidacji działalności,
- 128 decyzji dotyczących zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 39 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności,
- 19 decyzji umarzających postępowanie,
- 1 decyzję odmawiającą zatwierdzenia,
- 1 decyzję zatwierdzającą zakład warunkowo,
- 23 inne decyzje,
- 136 decyzji płatniczych,
- 387 decyzji płatniczych związanych z importem,
- 2 postanowienia.

W roku 2021 w ewidencji zarejestrowanych było 1305 zakładów. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 614 kontroli sanitarnych oraz 387 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 224 próbki (w tym 200 próbek żywności, 17 próbek sanitarnych, 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością), 5 próbek kosmetyków. Zakwestionowano 5 próbek sanitarnych pobranych w 3 piekarniach.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowania administracyjne.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wydano 45 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 33 mandatami karnymi na łączną kwotę 6900,00 PL.

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2021.

Obiekty ogółem	1305
Zakłady produkcji żywności	42
Obiekty obrotu żywnością	815
w tym: środki transportu żywności	112
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	277
w tym: zakłady małej gastronomii	182
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	136
Wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	5
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	18
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	1
Obiekty obrotu kosmetykami	11

Zakłady produkcji żywności

W roku 2021 w ewidencji było 42 zakłady z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 23. Negatywnie oceniono 4 zakłady (tj.9,5%), w tym:

- za zły stan sanitarny w części utrzymania porządku i czystości –2 zakłady (tj.4,7%)
- za stwierdzony zły stan techniczny – 2 zakłady (tj.4,7%).

Do uchybień najczęściej występujących należały:

- brak zachowania czystości podczas produkcji
- brak prawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakładzie w obszarze monitorowania obecności szkodników,
- nieprawidłowy stan techniczny zakładu

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2021 skontrolowano 289 obiektów z 815 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 11 obiektach, co stanowi 3,8 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny –5 obiektów (tj. 1,7%),
- za niedostateczne warunki techniczne –17 obiektów (tj.5,8 %),
- za niezachowanie bieżącej higieny – 6 obiektów (tj.2%).

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany i sufity;
- ubytki w podłogach,
- skorodowane urządzenia chłodnicze.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajduje się jedno targowisko oraz 2 mniejsze place handlowe. Na targowisku i placach handlowych przeprowadzono ogółem 24 kontrole. Na placach handlowych przeprowadzono 10 kontroli.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2021 roku skontrolowano 124 zakładów żywienia zbiorowego, z których 7 oceniono negatywnie, co stanowi 5,6 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymały 2 obiekty (tj. 1,6 %), za uchybienia w części technicznej 1 (tj. 0,8%) obiekt, natomiast w części utrzymania porządku i czystości 4 obiekty (tj. 3,2 %).

Najczęstsze uchybienia to:

- brak prawidłowego stanu technicznego, ład sprzedaży,
- brak prawidłowego stanu technicznego ścian,

Mała gastronomia

W 2021 roku w ewidencji zarejestrowanych było 182 zakładów małej gastronomii. Ocenę "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymały 4 zakłady (tj. 2,19%). W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielania odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia :

- nieprawidłowy stan półek, ścian.

Nadzór nad przedmiotami użytku oraz kosmetykami

W 2021 roku w w/w obiektach przeprowadzono 9 kontroli. Pobrano i przebadano 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono również 3 kontrolę kosmetyków, w trakcie której oceniono 2 kosmetyki oraz pobrano do badań 5 próbek kosmetyków.

A. Wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 387 kontroli, oceniono 387 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 387 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez materiał lub wyrób przekraczający granicę. Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem to 20 124,00 PL

Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

W roku 2021 zarejestrowano 56 interwencji w tym 11 anonimów. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej rozpatrzyli wszystkie zgłoszone interwencje. Najczęściej skarżono się na:

- niewłaściwą jakość środków spożywczych, w tym na zanieczyszczenie żywności azotanami,
- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- brak zachowania higieny podczas sprzedaży,
- niewłaściwe warunki sanitarno-techniczne obiektów i ich wyposażenia,
- brak identyfikowalności środków spożywczych,
- wystąpienie nieżyłtu żołądkowo-jelitowego po spożyciu posiłków,
- obecność zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych w środku spożywczym,
- obecność owadów biegających (mrówki) i latających, gryzoni oraz zwierząt domowych na terenie obiektów,
- nieprawidłowe warunki przewozu środków spożywczych (brak przestrzegania rozdzielności czasowej w transporcie środków spożywczych oraz odpadów kat. 3),
- nieprawidłowych warunków przechowywania żywności,
- nieprzestrzeganie wytycznych przeciwepidemicznych dot. COVID-19 w zakresie niezakrywania ust i nosa przez personel i klientów, braku dostępu do mydła i płynu do dezynfekcji rąk dla klientów i personelu, niezachowywania zalecanego dystansu, konsumpcji dań na miejscu pomimo zakazu, otwarcia lokalu (dyskoteki) pomimo obowiązujących przepisów, gromadzenia się w miejscu publicznym,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych zatrudnionego personelu,
- braku udostępnienia klientom wykazu składników i alergenów wyrobów piekarniczych,
- nieprawidłowe składowanie odpadów,
- nieprawidłową wentylację obiektu.

Przeprowadzono 42 kontrole interwencyjne. Pozostałe sprawy nie będące w kompetencji PPIS w Dąbrowie Górniczej przekazano zgodnie właściwością miejscową bądź rzeczową do odpowiednich organów.

W związku z wniesionymi interwencjami pobrano do badań laboratoryjnych 20 próbek żywności tj. podudzie z kurczaka świeże (mikrobiologia), filet z kurczaka (mikrobiologia), podudzie z kurczaka (zawartość azotanów), filet z kurczaka (zawartość azotanów), karkówka w przyprawach do pieczenia (mikrobiologia), mięso z piersi kurczaka na kotlety (mikrobiologia), mięso na kotlety z fileta z piersi indyka (mikrobiologia), karkówka w przyprawach do pieczenia (zawartość azotanów), mięso z piersi kurczaka na kotlety (zawartość azotanów), mięso mielone z łopatki wieprzowej (zawartość azotanów), mięso mielone wieprzowe (zawartość azotanów). Pobrane próbki żywności zapewniały bezpieczeństwo pod względem badanym parametrów. Żadne próbki nie zostały zakwestionowane.

Wydano 4 decyzje nakazujące (dot. sklepów i żywienia zbiorowego) w zakresie: braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych personelu, zapewnienia prawidłowego stanu sanitarnego wózków zakupowych, zapewnienia prawidłowego stanu technicznego zakładu oraz usunięcia zbędnego sprzętu nie związanego z prowadzoną działalnością.

W 20 przypadkach stwierdzono zasadność zarzutów co stanowi ok. 39,2 % wszystkich rozpatrzonych spraw w mieście Dąbrowa Górnicza.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 10 mandatów karnych na kwotę 2100,00 PLN.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 1 wniosek do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust.1 pkt 7 ustawy

z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2020 r. poz. 2021 z późn.zm.) za utrudnianie i uniemożliwianie przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności.

B. Ocena sposobu żywienia

Oceną sposobu żywienia objęto 1 dom opieki. Placówka korzysta z usług cateringowych w ramach przygotowywania i transportu posiłków. Dokonano oceny teoretycznej sposobu żywienia. Analiza wykazała brak realizacji zapotrzebowania energetycznego przyjętego podczas obliczeń dla żywionej grupy oraz nieprawidłowy udział procentowy podstawowych składników odżywczych, wapnia oraz znacząco przekroczoną zawartość chlorku sodu względem zalecanej dobowej wartości. W wyniku przeprowadzonej analizy wydano i przesłano zalecenia do osób kierujących placówką, zwracając uwagę na powyższe aspekty.

Analizie poddano 2 placówki przedszkolne, w obydwu przeprowadzono analizy teoretyczne sposobu żywienia dzieci. Jedna z ocenianych posiadała własną kuchnię, natomiast druga korzystała z usług firmy cateringowej. W jednej z placówek stwierdzono brak realizacji założonego zapotrzebowania energetycznego oraz nieprawidłowy średni procentowy udział tłuszczu w dekadzie. W obydwu stwierdzono nieprawidłową podaż wapnia i witaminy C.

W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano do dyrekcji zalecenia, odnosząc się w nich do każdej placówki indywidualnie. W obydwu placówkach przeanalizowano jadłospisy pod kątem stosowania się do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r, poz. 1154). W jednej z placówek stwierdzono brak podaży odpowiedniej ilości porcji mleka lub przetworów mlecznych w jadłospisach, brak warzyw lub owoców w każdym posiłku oraz brak porcji produktów zbożowych w śniadaniu i obiedzie.

Oceną sposobu żywienia objęto 2 szpitale, w tym 1 posiadający własną kuchnię. Poddano analizie jadłospisy dekadowe (10 dni) serwowane pacjentom w ramach diety podstawowej. W jednej z powyższych placówek dokonano oceny sposobu żywienia pacjentów w oparciu o wytyczne oraz arkusz oceny dekadowej jadłospisów Głównego Inspektora Sanitarnego, w ramach „Programu oceny żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów”. Analiza wykazała potrzebę dalszego zwrócenia uwagi na sposób żywienia oraz jego modyfikację. Drugi z ocenianych szpitali jest jednostką specjalistyczną, ukierunkowaną na leczenie chorób określonego układu/narządu. W związku z powyższym stosowane są modyfikacje diet uwzględniające jednostki chorobowe oraz zalecenia lekarza prowadzącego, co uniemożliwiło ocenę w ramach wspomnianego programu. Poddano jednak analizie sposób żywienia pacjentów w oparciu o charakterystykę głównych chorób leczonych na terenie szpitala oraz ogólne zasady i zalecenia żywieniowe stosowane podczas ich leczenia. Analiza nie wykazała nieprawidłowości.

Inne podejmowane działania

- 1) „Bezpieczne wakacje” W trakcie trwania akcji „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono 5 kontroli na półkoloniach, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

- 2) W okresie od lipca do października uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano ocen grzybów od klientów indywidualnych.
- 3) Nadzór nad suplementami diety, żywnością wzbogaconą oraz żywnością specjalnego przeznaczenia, w produkcji, obrocie.
- 4) Zaangażowanie pracowników w działania związane z COVID-19.

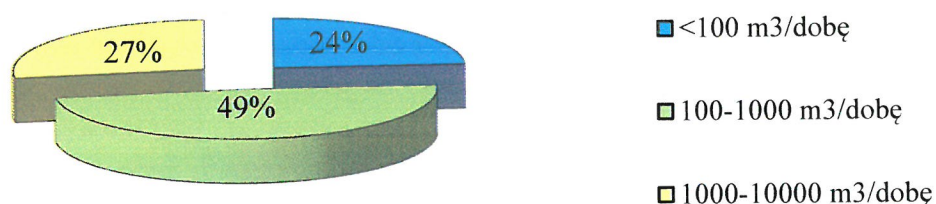
VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

A. Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajduje się ogółem 39 ujęć wody, wśród których można wyróżnić 37 głębinowych oraz 2 powierzchniowe. Wśród ww. ujęć:

- 2 urządzenia wodociągowe (tj. studnia głębinowa Zadzien i studnia głębinowa Nowa Wieś) były wyłączone z eksploatacji i stanowią studnie rezerwowe,
- 1 urządzenie wodociągowe (tj. Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice Łubianki Ł-2) wyłączone z eksploatacji ze względu na brak wody od końca 2018 r.,
- 1 urządzenie wodociągowe (tj. studnia głębinowa Gołuchowice) wyłączone z eksploatacji ze względu na ponadnormatywną zawartość metalu ciężkiego – ołowiu od 2017 r.,
- 2 urządzenia wodociągowe (tj. studnia głębinowa Mierzęcice, ul. Wolności oraz ujęcie zakładowe Unimot) – czasowo wyłączone z eksploatacji.

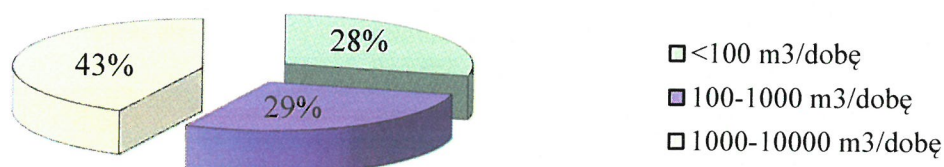
Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na nadzorowanym terenie

Woda do spożycia, rozprowadzana przez wodociągową sieć rozdzielczą, produkowana jest przez wodociągi o różnej wydajności, co przedstawia powyższy wykres.

MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie Dąbrowa Górniczej

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych (w tym 3 ujęcia zakładowe) opartych na ujęciach głębinowych.

Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. kupują również wodę od:

- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 100 m³/dobę),
- PPUH „Dolomity” Kopalnia Żąbkowice Dąbrowa Górnicza (awaryjne źródło zaopatrzenia w wodę),
- PUW HKW Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza – (około 1450 m³/dobę),
- Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Olkusz – (około 25 m³/dobę),
- Górnośląskiego Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice – (około 5100 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrywanej liczbie ludności na terenie miasta przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Uzdatniania Wody Łazy	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	3900 m ³ / dobę	19500
2.	Ujęjsce	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	9700 m ³ / dobę	48500
3.	Trzebiesławice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	440 m ³ / dobę	2200

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

4.	Ząbkowice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	580 m ³ /dobę	2900
5.	PPUH „Dolomity”	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	20 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
6.	ERG S.A.	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	49 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
7.	PUW HKW	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych HKW Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	4475 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby Koksowni Przyjaźń i ArcelorMittal

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 1 kwestionowaną próbkę wody, ze względu na obecność liczby bakterii grupy coli. Mieszkańcy zostali zaopatrzeni w wodę z innego punktu na czas przeprowadzania działań naprawczych. Ponowne badania wody pobranej w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (*Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 z późn. zm.*) spełnia 11 pływalni, wśród których jest 10 pływalni szkolnych oraz kompleks „Nemo – Wodny Świat Dąbrowa Górnicza” Sp. z o.o.

W związku z przeprowadzoną dnia 15.11.2019 r. kontrolą bieżącego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pływalni w Szkole Podstawowej nr 13 przy al. J. Piłsudskiego 24, podczas której stwierdzono nieprawidłowości i wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości, zarządca pływalnią zwrócił się ponownie z prośbą o prolongatę wyznaczonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego terminu spełnienia przez obiekt wymagań. Ustalono nowy termin wykonania decyzji do dnia 31.08.2022 r. W związku z powyższym pływalnia w roku 2021 była wyłączona z eksploatacji.

W okresie sprawozdawczym, z powodu wprowadzenia obostrzeń związanych z epidemią wirusa SARS-CoV-2, niektóre pływalnie były czasowo nieczynne. W czasie funkcjonowania, zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramami wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Badania jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej oraz przez zarzą-

dzających w ramach kontroli wewnętrznej, jak również podejmowane przez nich działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2021 (zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne – *Dz. U. z 2021 poz. 2233 z późn. zm.*) zostały zgłoszone 2 kąpieliska:

1. POGORIA I – (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza),
2. POGORIA III – (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza).

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (*Dz. U. z 2019 r. poz. 255*).

Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez cały okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizatora.

B. Obiekty użyteczności publicznej

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajdowało się ogółem **899** obiektów użyteczności publicznej.

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajdują się **403** obiekty użyteczności publicznej, wśród których znajduje się:

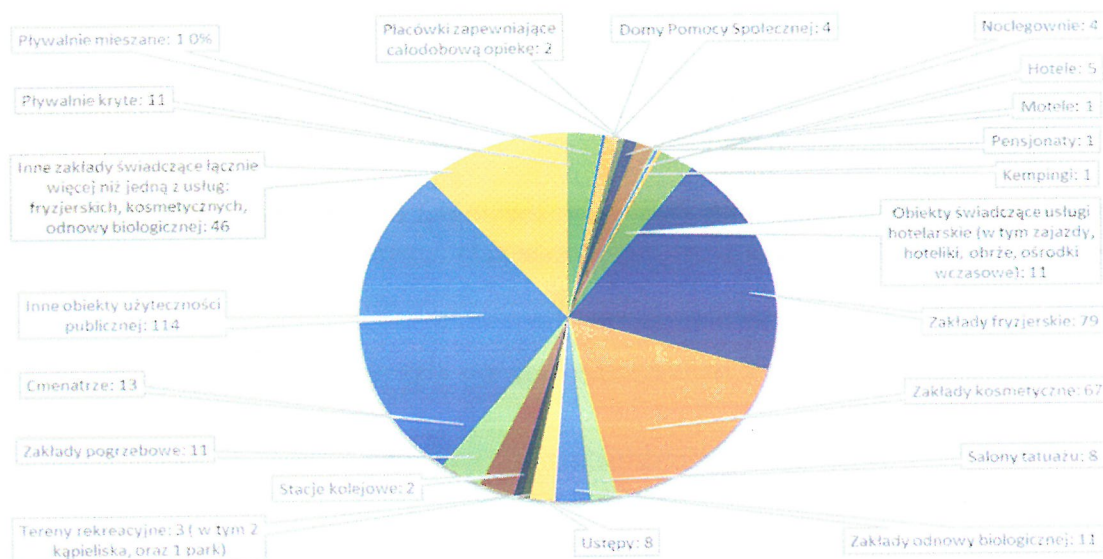
- **8** ustępów (w tym 1 nieskanalizowany- tymczasowy typu TOI - TOI),
- **11** pływalni krytych,
- **1** pływalnia mieszana (Aquapark Nemo - Wodny Świat),
- **4** domy pomocy społecznej,
- **2** placówki zapewniające całodobową opiekę,
- **4** noclegownie,
- **5** hoteli,
- **1** motel,
- **1** pensjonat,
- **1** kemping,
- **11** innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oboziska, ośrodki wczasowe),
- **79** zakładów fryzjerskich,
- **67** zakładów kosmetycznych,
- **8** salonów tatuażu,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- 11 zakładów odnowy biologicznej,
- 46 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 stacje kolejowe,
- 3 tereny rekreacyjne (w tym 2 kąpieliska oraz 1 park),
- 11 zakładów pogrzebowych,
- 13 cmentarzy,
- 114 innych obiektów użyteczności publicznej.

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2021r., w zakresie higieny komunalnej i środowiska w mieście Dąbrowa Górnicza

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno - widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji.

W minionym roku skontrolowano 68 obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza co stanowi ok. 17% . Przeprowadzono wizji 49 wizji.

C. Interwencje

W 2021 r. wpłynęło ogółem 33 interwencje, z których:

- 30 zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej;
- 2 zostały przekazane do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin)

- w 1 przypadku poinformowano wnoszącego interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono 31 kontroli sanitarnych oraz 4 wizje sprawdzające stan faktyczny. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdzono, iż 14 interwencji było częściowo lub całkowicie zasadnych.

Każde zgłoszenie, które wpływało do PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2021 r. było rozpatrywane indywidualnie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (w tym również po przeprowadzeniu kontroli) osoby wnoszące interwencje informowane były o podjętych czynnościach oraz kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Duża część interwencji, które wpływały do PPIS w Dąbrowie Górniczej z 2021 r. dotyczyła nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych, nałożonych w związku z panującą na terenie Rzeczypospolitej Polski pandemią koronawirusa SARS CoV-2, każda z nich była rozpatrywana indywidualnie, przeprowadzono czynności wyjaśniające często przy współudziale funkcjonariuszy Policji.

D. Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego

Z wydanych ogółem **116** przez PPIS w Dąbrowie Górniczej decyzji: **58** dotyczyło obiektów zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, wśród nich znalazły się:

- **2** decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości,
- **4** prolongaty terminu wydanej decyzji administracyjnej
- **33** decyzje zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **1** decyzja – ocena higieniczna na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **5** decyzji dot. zatwierdzenia systemu jakości badań wody w laboratorium z czego **1** odmawiająca,
- **12** decyzji dot. oceny rocznej wody,
- **1** decyzja zezwalająca na wywóz zwłok za granicę,

Wydano **22** decyzje płatnicze za czynności kontrolne, w trakcie których stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych oraz inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców i podmiotów działalności leczniczej.

Wydano **13** postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **2** postanowienia wznowiające postępowania administracyjne, **2** postanowienia uchylające postępowanie administracyjne.

Opracowano **7** opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - **4** z czego **1** **negatywna**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **1**
- środków transportu - **2**

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w Dąbrowie Górniczej pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowali **43** ekshumacje

VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	11	6	54,5	6
Przedszkola	32	11	34	11
Szkoły podstawowe	17	3	18	5
Licea ogólnokształcące	5	0	0	0
Zespoły szkół	18	1	5,5	1
Szkoły Wyższe, Policealne, Branżowe	6	1	17	1
Inne	45	10	22	10
Razem	134	32	24	34

W roku 2021 przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe związane z prawidłowym przestrzeganiem wytycznych przeciwepidemicznych GIS, MZ i MEiN w placówkach nauczania i wychowania, organizacją wypoczynku zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów. Przeprowadzono również kontrole interwencyjne.

2. Działalność represyjna

Rok	Liczba decyzji	Liczba pro-longat	Liczba decyzji płat-nicznych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba inter-wencji
2021	1	5	5/387,50	1	0

Wydane w 2021r. decyzje dotyczyły wydania opinii sanitarnych w formie decyzji administracyjnych w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówce oraz określającej maksymalną liczbę dzieci mogących przebywać w żłobku. Pozytywną opinię PPIS otrzymały wszystkie cztery wnioskujące placówki.

Rozpatrzone ogółem 7 interwencji.

W roku 2021 nie wpłynęły interwencje dotyczące placówek mieszczących się na terenie gminy Dąbrowa Górnicza.

3. Współpraca z placówkami szkolno- wychowawczymi

Na wniosek dyrektorów placówek, w których potwierdzono zakażenie koronawirusem wydano 270 opinii sanitarnych dotyczących zmiany trybu nauczania w szkołach i przedszkolach;

Współpracowano z dyrektorami placówek oświatowych i opiekuńczych w zakresie objęcia kwarantanną/ nadzorem epidemiologicznym dzieci/uczniów/pracowników przebywających w tym samym czasie w części/ częściach szkoły, przedszkola, żłobka, w których przebywała osoba, u której potwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2. Ogółem w 134 placówkach będących pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej 845 razy zgłoszono pobyt osoby/dziecka z pozytywnym wynikiem badania. Ustalano z dyrektorami lub upoważnionymi przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, placówek opiekuńczych itp. czas odbywania kwarantanny, informowano o schemacie postępowania w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną. Nakładano kwarantanny na osoby uwzględnione w formularzu zgłoszeniowym przesłanym przez dyrektorów w/w placówek;

Brano czynny udział w ogólnopolskiej Akcji dot. badań przesiewowych na obecność koronawirusa wśród nauczycieli klas I-III szkół podstawowych, przedszkoli oraz opiekunów dziecięcych w żłobkach. Zbierano listy imienne, oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz na badanie od każdego zainteresowanego badaniem. Przygotowano zlecenia na badanie. Koordynowano poszczególne etapy przedsięwzięcia. Ogółem w badaniu wzięło udział 678 osób tj:

Rodzaj placówki	Ilość placówek	Liczba osób biorących udział w badaniu
Żłobki	3	28
Przedszkola	23	112
Szkoły Podstawowe	32	538

Na bieżąco przekazywano placówkom nauczania i wychowania informacje dotyczące aktualnych wytycznych przeciwepidemicznych opracowanych przez GIS, MZ i MEiN.

4. Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie.

5. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno- wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowane szkolne gabinety (3 w Dąbrowie Górniczej) spełniają wymagania określone w §27, §29 oraz §36.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Stan sanitarno–techniczny gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń.

6. Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stan umeblowania szkół/przedszkoli

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci i zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	32	0	0	0/0
Szkoły podstawowe	17	2	30	0/0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	18	0	0	0/0
Razem	67	2	30	0/0

Badania, które przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych (co stanowi 12% nadzorowanych obiektów) wykazały, że wszystkie dzieci siedziały prawidłowo.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo–wychowawczych. W myśl §9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. 2020 poz. 1604) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

W zakresie posiadania mebli szkolnych z certyfikatami skontrolowano 7 przedszkoli i 3 szkoły. Wszystkie placówki posiadają 100% mebli z certyfikatami.

7. Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2021r. analiza tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych nie stanowiła zakresu przedmiotowych kontroli w szkołach ze względu na dynamicznie zmieniający się tryb nauczania (zdalny, stacjonarny, hybrydowy) spowodowany pandemią Covid-19.

8. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Przeprowadzone kontrole sanitarne w okresie od stycznia do grudnia 2021r. odnośnie realizacji §8 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach Dz.U.2020 poz. 1604) w zakresie dostępu do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów wykazały, że omawiane zagadnienie nie uległo zmianie w stosunku do roku 2020. W pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dla uczniów w skontrolowanych placówkach zapewniony był dostęp do ciepłej bieżącej wody.

9. Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12. 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 , poz. 1604).

VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku **2021** pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej było **219** zakładów pracy, w których zatrudnionych było **23958** osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 3, a zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego wzrosło o 666 osób.

Znaczna liczba zakładów przemysłowych zlokalizowana jest w strefach ekonomicznych w obrębie ArcelorMittal Poland S.A. i JSW Koks Koksownia Przyjaźń.

Skontrolowano **59** zakładów i przeprowadzono **89** kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zostało wydanych **10** decyzji administracyjnych, w których zobowiązano strony do wykonania **46** nakazów. Wydano również **4** decyzje zmieniające.

W trakcie prowadzonych wizytacji w zakładach kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Kontrolowano poziom stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących stosowanych substancji i mieszanin chemicznych.

W ramach czynności kontrolnych związanych z realizacją zasadniczych przedsięwzięć Głównego Inspektora Sanitarnego na rok 2021 przeprowadzono 3 kontrole w zakresie nadzoru nad stanem higieniczno-sanitarnym w zakładach pogrzebowych oraz warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w ww. zakładach.

Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych i produktów biobójczych. Przeprowadzono również **19** kontroli związanych z przestrzeganiem wprowadzonych obostrzeń w związku z epidemią COVID-19.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy prowadzili również czynności kontrolne, w tym przy udziale patroli Policji. Stwierdzono przypadki nieprzestrzegania obostrzeń poprzez niestosowanie obowiązku zakrywania nosa i ust, w wyniku czego nałożono 1 mandat karny.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

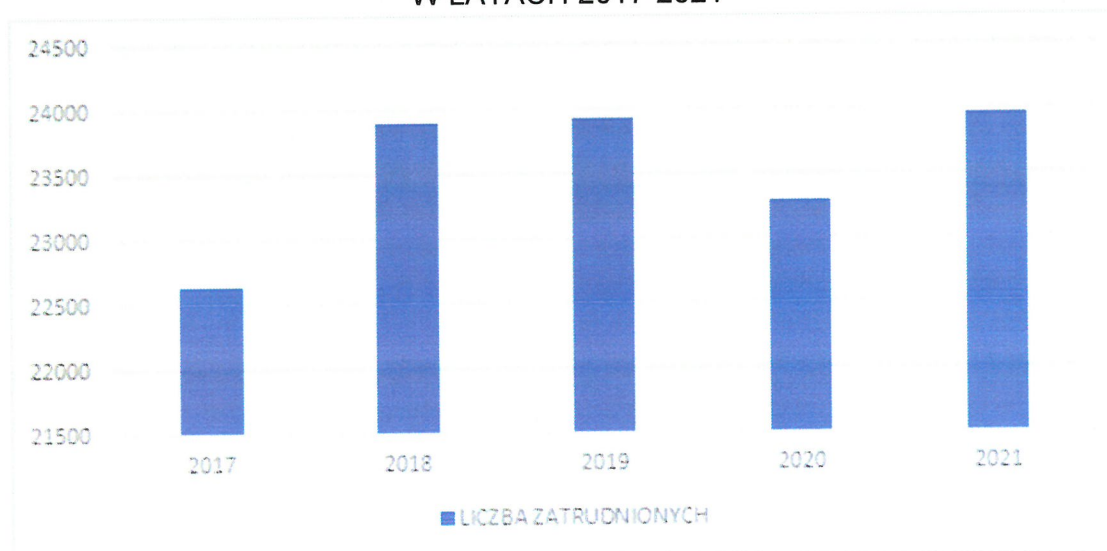
- uchybienia w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych,
- brak pomiarów czynników szkodliwych,
- nieaktualna ocena ryzyka zawodowego lub jej brak.

W celu poprawy warunków pracy nakazano usunąć powyższe nieprawidłowości. Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

- systematyczne przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- systematyczne obniżanie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia pracowników na hałas,
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych
- aktualizowanie oceny ryzyka zawodowego oraz informowanie o zagrożeniach na poszczególnych stanowiskach pracy.

W 11 zakładach pracy kontrole wykazały przekroczenie dopuszczalnych wartości natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego natężenia drgań dla 2 osób oraz hałasu dla 369 osób. Każdy z podmiotów opracował program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na drgania i hałas.

PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2017-2021

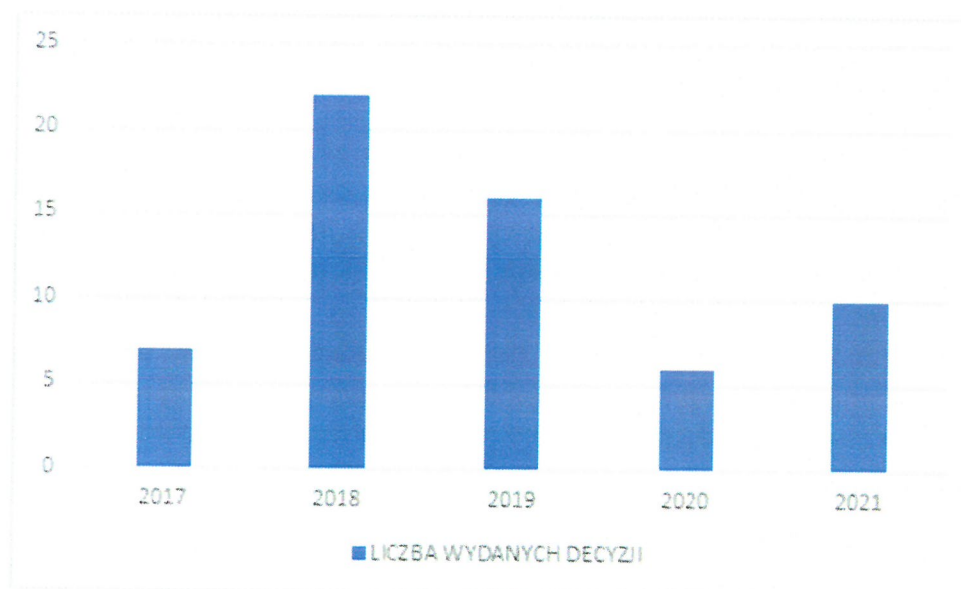

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2017-2021

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2017-2021

Liczba wydanych decyzji w latach 2017-2021

2. Substancje i mieszaniny chemiczne w środowisku pracy

W 2021 roku sprawowano nadzór nad 15 podmiotami odpowiedzialnymi za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, 168 zakładami stosującymi w działalności zawodowej chemikalia oraz 2 producentami substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzono 8 kontroli dotyczących substancji i mieszanin chemicznych. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do

obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również przestrzeganie warunków bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzone kontrole w zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne nie wykazały nieprawidłowości.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje. Pod nadzorem tutejszego Inspektora znajduje się 15 podmiotów stosujących i wykorzystujących prekursory narkotykowe.

Przeprowadzono 1 kontrolę w powyższym zakresie. Pozyskane dane wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem.

Aktualnie nie są prowadzone przez tutejszy organ nowe postępowania w sprawie handlu dopalaczami.

3. Produkty Biobójcze

W ewidencji PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje się 6 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono 1 kontrolę w ww. zakresie, która wykazała niewłaściwe oznakowanie produktu biobójczego. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było wydanie decyzji administracyjnej.

4. Czynniki biologiczne

W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajdują się 46 zakładów, w których w kontakcie z czynnikami biologicznymi 2 i 3 grup zagrożenia jest zatrudnionych 2233 osób. W ramach bieżącego nadzoru w roku 2021 przeprowadzono 3 kontrole w zakresie występowania szkodliwych czynników biologicznych w miejscu pracy, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W trakcie przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę m. in. na ocenę ryzyka zawodowego czy prowadzenie rejestru prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne oraz wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej. Kontrolowano również stan sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

5. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 2021 roku nadzorem sanitarnym objęto 23 zakłady pracy, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono 5 kontroli w ww. zakresie, które nie wykazały nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze: benzen, benzo(a)piren i WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne) jest w zakładach związanych z procesami produkcji koksu:

- JSW KOKS Zakład Przyjaźń

- „Zrembud” Sp. z o.o.
- PPUH Remkoks Sp. z o.o.

Na czynnik o działaniu rakotwórczym - wodzian hydrazyny, stosowany w obiegach wody chłodzącej narażeni są pracownicy elektrociepłowni Tameh i ArcelorMittal Poland S.A. natomiast na promieniowanie jonizujące i cytostatyki pracownicy zatrudnieni w zakładach opieki zdrowotnej.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których przeprowadzono kontrolę w 2021 roku, a w których występują czynniki rakotwórcze zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim.

Pracodawcy prowadzą ewidencję pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy i przesyłają terminowo informację o czynnikach rakotwórczych.

W 2021 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej wpłynęło 11 zgłoszeń dotyczących usuwania azbestu na terenie miasta.

6. Interwencje

W 2021 roku rozpatrzono 3 interwencje, dotyczące nieprzestrzegania obostrzeń związanych z COVID-19 oraz niewłaściwych warunków pracy i warunków higieniczno-sanitarnych.

Wszczęto postępowanie administracyjne zmierzające do wydania decyzji nakazującej poprawę warunków pracy oraz poinformowano Państwową Inspekcję Pracy i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska o stwierdzonych nieprawidłowościach.

7. Choroby zawodowe

W 2021 roku wydano 30 decyzji stwierdzających chorobę zawodową oraz 24 decyzji odmownych.

Sporządzono 57 kart oceny narażenia zawodowego.

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylice płuc (4),
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (1)
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (2)
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (2)
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (2)
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (19).

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W roku sprawozdawczym 2021 uzgodniono 3 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Fabryki Pełnej Życia jest powstanie centrum miasta w miejscu dawnego zakładu przemysłowego. Największe zmiany dotyczą terenu dawnej fabryki, gdzie planowana jest zabudowa o mieszanym charakterze (usługowa i mieszkaniowa). Część hal przemysłowych znajdujących się na terenie zostanie wyburzona, a te najcenniejsze zostaną odrestaurowane, przebudowane i zaadaptowane do nowych funkcji usługowo – handlowych. Istniejąca zabudowa zostanie uzupełniona budynkami nowoprojektowanymi o funkcjach usługowych i mieszkalnych z komercyjną przestrzenią położoną w parterach budynków.

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygielzowa nastąpi korekta ustaleń obowiązującego planu w zakresie korekt przebiegu dróg wewnętrznych, wprowadzenie zmian w ustaleniach tekstowych dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, wprowadzenie przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia w ramach budowy gazociągu Hermanowice – Strachocina – Pogórska Wola – Tworzeń – Tworóg – Odolanów. Zmiany wprowadzone w zakresie korekt granic bądź zmian przeznaczeń są nieznaczne. Nie są wprowadzone nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych. Obecnie teren jest zabudowany domami jednorodzinnymi z elementami wiejskimi, zabudowaniami wielorodzinnymi.

Miasto Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulicy Pszennej w projekcie planu przeznaczyło tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, sady, tereny upraw polowych oraz komunikację. Na strukturę funkcjonalno -przestrzenną planu składają się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym, część w fazie budowy, teren infrastruktury wodociągowej, teren komunikacji, tereny otwarte – wysoka i niska zieleń nieurządzona oraz fragment lasu (Las Bienia).

W roku 2021 wydano 6 opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz 12 opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdzono m.in. dla produkcji szyb samochodowych KIL 5 na terenie zakładu Saint Gobain Innovative Materials Polska, prowadzenia działalności w zakresie produkcji elementów gumowych, budowy budynku wysokiego składowania wraz z niezbędnym zapleczem socjalno – biurowym i infrastrukturą towarzyszącą, lokalizacji stacji przeładunkowej odpadów w ramach istniejących obiektów Lipówka II, uruchomienia punktu zbierania i przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, przebudowy i montażu urządzeń instalacji podawania żelazostopów do konwertorów stacji obróbki pozapiecowej SL, instalacji podawania materiałów sypkich do konwertorów, instalacji do cięcia i obróbki słabów wraz z infrastrukturą w Hali Wykańczalni Słabów w Zakładzie Stalownia na terenie ArcelirMittal Poland S.A.

Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdzano, m.in. dla instalacji odazotowania spalin – Blok energetyczny 71 MW na terenie JSW Koks S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej, rozbudowy drogi ekspresowej S1, zabudowy nowych sprężarek tlenowych wraz z przyłączeniem i rozbudową istniejących sieci elektro – energetycznych w zakładzie Alkat Sp. zo.o., budowy kanalizacji sanitarnej w ulicy Strzemieszyckiej od ulicy Narutowicza do skrzyżowania z ulicą Szklanych Domów z uwzględnieniem obiektu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego Nr 5, budowy farm fotowoltaicznych, realizacji punktu do zbierania złomu, przebudowy sieci ciepłowniczej na terenie KWK Paryż, przebudowy instalacji odpylającej ciągu gorącego spieku w Namiarowni Spiekalni na terenie Arcelor-Mittal Poland S.A., budowy instalacji odazotowania spalin na potrzeby instalacji energetycznego spalania paliw elektrociepłowni położonej na terenie zakładu JSW Koks S.A..

W roku 2021 wydano 5 opinii uzgadniających przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wnioski prezydenta miasta.

Z przedstawionych do opiniowania raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wynika, że na terenie miasta Dąbrowy Górniczej nastąpi m.in. rozbudowa kwatery składowiska KW – 1 na terenie Miejskiego Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Lipówka”, na terenie zakładu Saint Gobain Innovative Materials Polska Sp. z o.o. powstanie linia do nadruku dekoracyjnego szyb samochodowych oraz linia do produkcji szyb samochodowych KIL5, na terenie zakładu SARPI dokonana zostanie przebudowa i rozbudowa obejmująca budowę węzła kruszenia odpadów, budowę magazynu odpadów medycznych oraz pomieszczenia magazynu części zamiennych, na terenie JSW Innowacje S.A. powstanie instalacja do wytwarzania zagęszczonego komponentu węglowego.

Na terenie Miejskiego Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Lipówka II” w Dąbrowie Górniczej nastąpi rozbudowa kwatery składowiska KW-1. Przedmiotowe postępowanie prowadzone jest w związku ze zmianą decyzji nr 6/2012 o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanej przez Prezydenta Miasta Sosnowca w dniu 10.05. 2012 r., wyłącznie w zakresie nadania odpadom podlegającym procesowi składowania aktualnych kodów – uszczegółowienia kodu odpadu i ilości poszczególnych rodzajów odpadów, zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 14.12.2012 r. o odpadach, bez zmiany łącznej masy odpadów podlegających składowaniu. Prawidłowe rozwiązanie technologii składowania odpadów na terenie składowiska obejmuje: składowanie odpadów w sposób uporządkowany na wyznaczonych do tego celu działkach roboczych, których wielkość wynika z ilości dowożonych w ciągu dnia odpadów, przy zachowaniu odpowiedniego frontu rozładunkowego dla pojazdów dowożących odpady. Przy założeniu, że równocześnie będą rozładowane np. 2 pojazdy, wymiary działki są następujące: wysokość 2,0 m (miąższość warstwy odpadów, która musi być przykryta warstwą izolacyjną), szerokość ok. 6 m, długość wynika z dziennej ilości dowożonych odpadów; odpady będą rozładowane od istniejącej platformy zjazdowej kierując się w głąb kwatery. Odpady będą składowane również w tzw. międzykwaterze, niwelowanie warstwy odpadów z zachowaniem określonego stałego spadku na powierzchni warstwy; pokrywaniem 2,0 m warstwy odpadów materiałem izolującym – należy przestrzegać warunku, że maksymalny odkryty pas złoża może posiadać wymiary: długość ok. 100 m, szerokość ok. 10 m,

reszta powierzchni złoza przykryta; utrzymanie grubości pośrednich (między warstwowymi) warstw izolacyjnych na poziomie 5-15 cm; rodzaj materiału używanego na warstwy izolacyjne: piasek, gruz budowlany, frakcja 0-40 mm, odpady z doczyszczania kompostu (poza frakcją lekką np. folie itp.) i inne nieorganiczne, jeśli nie wykazują cech toksycznych. Dopuszczalne jest również stosowanie jako warstwy izolacyjnej kruszywa budowlanego niestanowiącego odpadów; przykrywanie działki roboczej odpadów warstwą izolacyjną zapewniającą maksymalną szczelność, tego dnia, w którym zostały ułożone; okresową kontrolę i w miarę potrzeby uzupełnianie warstwy izolacyjnej. Nie należy dopuścić do powstania spękań i zagłębień, w których gromadziłaby się woda opadowa.

Na terenie zakładu JSW Innowacje S.A. w Dąbrowie Górniczej na ul. Koksowniczej 1, realizowana będzie budowa pilotowej instalacji badawczej do wytwarzania zagęszczonego komponentu węglowego w skali 5t/h. Proces polega na wytwarzaniu zagęszczonego komponentu mieszanek dla zasypowego systemu obsadzania komór koksowniczych z wykorzystaniem drobnoziarnistych frakcji węglowych (DFW) Instalacja badawcza będzie znajdowała się w granicach jednej z największych koksowni w Polsce. W przedmiotowej instalacji badawczej prowadzony będzie proces brykietowania węgla.

W zakładzie Saint-Gobain Innovative Materials Polska Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej przy ul. Szklanych Domów 2 realizowana będzie linia do nadruku dekoracyjnego szyb samochodowych. Przedsięwzięcie zostanie zlokalizowane w istniejącej hali Sekurit, w której znajduje się linia do produkcji szyb bocznych i tylnych. Planowane do realizacji przedsięwzięcie dotyczy dostosowania istniejącego węzła do sitodruku na linii do produkcji szyb bocznych hartowanych do nadruku dekoracyjnego – będzie się odbywać poprzez zastosowanie odpowiednich sit, przy czym możliwość wykonywania standardowego nadruku zostanie zachowana; zainstalowania suszarki IR; zainstalowania pieca tunelowego; zainstalowania przenośnika szyb, stacji wyładunkowej oraz urządzeń sterujących.

Również na terenie ww. zakładu powstanie linia do produkcji szyb samochodowych KIL 5. Przedsięwzięcie obejmuje również likwidację istniejącej linii KIL 2 oraz budowę obiektów kubaturowych. W tym celu przewiduje się wybudowanie przy istniejącej hali Katex dwóch nowych hal produkcyjno – magazynowych o powierzchni 2500 m² od strony północno – zachodniej (hala A) oraz o powierzchni 750 m² od strony południowo – wschodniej (hala B). Procesy i operacje w ramach planowanej zintegrowanej linii do produkcji szyb samochodowych przednich (KIL 5) obejmą: dostawę formatek szklanych, folii PVB, emalii, elementów do kompletacji i stopki lusterka, stretching folii PVB (rozciąganie i formowanie), obróbkę formatek, cięcie i szlifowanie, drukowanie szyb, formowanie (gięcie) szyb, laminację, montaż stopki lusterka (opcjonalnie), zespalanie szyb w autoklawie, obróbkę końcową, kompletację.

W Dąbrowie Górniczej przy ul. Koksowniczej 16 nastąpi przebudowa i rozbudowa zakładu SARPI obejmująca budowę węzła kruszenia odpadów i magazynu odpadów medycznych, oraz związanej z nią przebudowie zakładu, obejmującej przeniesienie magazynu części zamiennych i kruszarki dwuwałowej Sant-Andrea oraz likwidację dotychczasowego magazynu odpadów medycznych (kontener MOM). Planowane przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego i środowiskowego poprzez poprawę warunków magazynowania

i przetwarzania odpadów na terenie zakładu oraz zapewnienie lepszej organizacji dostaw odpadów do unieszkodliwiania.

W roku sprawozdawczym 2021 dokonano uzgodnień **10** projektów budowlanych i zmiany sposobu użytkowania pod względem sanitarno – higienicznym, które punktu pobrań, salonów barberskich, gabinetu kosmetycznego, gabinetu rehabilitacyjnego, gabinetów lekarskich, gabinetu podologicznego, studia stylizacji rzęs i brwi.

W roku sprawozdawczym 2021 przeprowadzono **49** kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano **47** opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygiełzowa nastąpi korekta ustaleń obowiązującego planu w zakresie korekt przebiegu dróg wewnętrznych, wprowadzenie zmian w ustaleniach tekstowych dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, wprowadzenie przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia w ramach budowy gazociągu Hermanowice – Strachocina – Pogórska Wola – Tworzeń – Tworóg – Odolanów.

Miasto Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulicy Pszennej w projekcie planu przeznaczyło tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, sady, tereny upraw polowych oraz komunikację.

2. Wnioski dotyczące uzgadniania dokumentacji projektowej dotyczyły punktu pobrań, salonów barberskich, gabinetu kosmetycznego, gabinetu rehabilitacyjnego, gabinetów lekarskich, gabinetu podologicznego, studia stylizacji rzęs i brwi.

3. W dopuszczeniu do użytkowania dominowały zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, inwestycje na obiektach przemysłowych, sklepy spożywcze, następowała przebudowa przedszkoli miejskich. w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Poprawa efektywności energetycznej w obiektach użyteczności publicznej w Dąbrowie Górniczej – Termomodernizacja i modernizacja budynków oświatowych na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza” realizowanego przez Gminę Dąbrowa Górnicza.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Głównym celem działań pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie własne i najbliższych oraz wspieranie regionalnych i lokalnych działań na rzecz zdrowia. Powyższy cel jest realizowany poprzez wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych, organizowanie przedsięwzięć prozdrowotnych, wspieranie realizatorów programów edukacyjnych. W roku 2021 realizacja działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej odbywała się zarówno w formie online jak i stacjonarnie przez przeszkolonych i przygotowanych koordynatorów szkolnych i przedszkolnych.

Działania prowadzone były w następujących obszarach:

Profilaktyka nowotworowa

Podejmowane działania w powyższym zakresie miały na celu:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki chorób nowotworowych i wczesnej diagnostyki raka,
- kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko powstania nowotworów,
- motywowanie do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym,
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym

W trakcie trwania roku szkolnego w szkołach ponadpodstawowych, przeszkoleni koordynatorzy realizowali założenia następujących programów:

- „Znamie! Znam je”; - profilaktyka raka skóry
- „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” – profilaktyka raka szyjki macicy

Wsparciem prowadzonych działań edukacyjnych są materiały informacyjne dla młodzieży tj. plakaty, broszury (również w formie elektronicznej), spoty i filmy edukacyjne wspomagające realizację projektu i wzbogacające wiedzę uczniów na w/w tematy.

Edukacja rozszerzona o działania kampanii informacyjnej „Brazowo ale czy zdrowo?”

- ochrona zdrowia przed następstwami korzystania z solarium oraz zmiana zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania;

Wszystkie w/w programy wpływają na kształtowanie zachowań prozdrowotnych. Uczą odpowiedzialności za swoje zdrowie i osób bliskich poprzez rozpowszechnianie wiedzy, motywowanie do badań cytologicznych w przypadku kobiet jak i regularnego korzystania z konsultacji dermatologicznych w przypadku profilaktyki czerniaka.

Profilaktyka chorób zakaźnych i zakażeń

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Główny celem programu jest ograniczenie liczby wystąpienia nowych przypadków zakażeń poprzez podejmowanie działań i podniesienie wiedzy w zakresie profilaktyki.

- Współpraca z placówkami służby zdrowia miała na celu promowanie głównie wśród kobiet w wieku prokreacyjnym, kobiet w ciąży oraz ich partnerów informacji o możliwości wykonania testu w kierunku zakażenia HIV oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową;
- Współpraca z placówkami nauczania i wychowania miała na celu realizację działań edukacyjno – profilaktycznych dla młodzieży poprzez organizowanie warsztatów, prelekcji i wykładów tj. przybliżenie tematyki zakażeń, dróg przenoszenia wirusa i wyjaśnienie czym są ryzykowne zachowania;
- Podejmowano działania informacyjne wśród społeczności lokalnej poprzez wykorzystanie wybranych środków przekazu tj. strony internetowe portale społecznościowe, dystrybucja różnorodnych materiałów do grup docelowych.

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Zajęcia edukacyjne z młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych prowadzone przez przygotowanych merytorycznie koordynatorów szkolnych. Każdego roku koordynatorzy mają możliwość uczestniczyć w szkoleniu, a także otrzymują wsparcie merytoryczne i metodyczne tj oprzyrządowanie w formie pakietów edukacyjnych. Prowadzone zajęcia miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” i profilaktyka grypy

Działania podjęte w ramach kampanii informacyjnej kierowanej do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miały na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez informowanie społeczeństwa na temat zwiększenia tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” wśród zgłaszających się do PSSE Dąbrowa Górnicza przedstawicieli placówek służby zdrowia i z punktów szczepień.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Każdego roku obchodzona jest ogólnopolska akcja informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa na temat wiedzy o antybiotykach.

Inicjatywa ta jest odpowiedzią na narastające zagrożenie związane ze zjawiskiem oporności drobnoustrojów na antybiotyki. Kampanie informacyjne mają na celu zwiększenie świadomości na w/w temat i zachęcenie społeczeństwa, pracowników ochrony zdrowia do stosowania praktyk aby uniknąć pojawiania i rozprzestrzeniania się zakażeń lekoopornych.

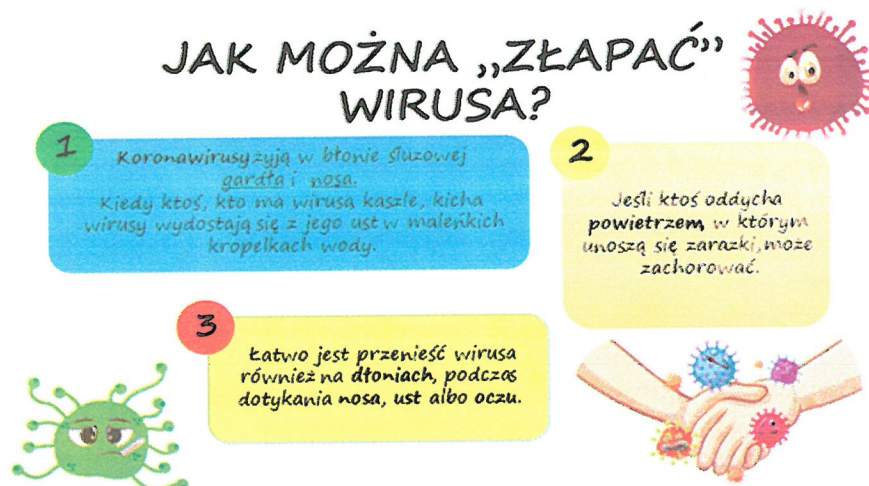
Wirusoochrona

Wojewódzka Akcja informacyjno – edukacyjna kierowana do wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów z klas I-III szkół podstawowych. Działania edukacyjne w ramach akcji zainicjowano w wyniku pojawiającego się wzrostu zachorowań na choroby przenoszone drogą

kropelkową tj choroby wirusowe i bakteryjne oraz w czasie trwającej epidemii koronawirusa. Podjęte inicjatywy miały na celu wzbogacenie wiedzy z dziedziny zdrowia i higieny, wykształcenia postaw prozdrowotnych oraz przyswojenie prawidłowych nawyków higieniczno – zdrowotnych. Podczas „Lekcji Higieny” poruszano tematy dotyczące podstawowych zasad zdrowego stylu życia, higieny rąk, zasad postępowania w czasie wzrostu zachorowań na choroby zakaźne.

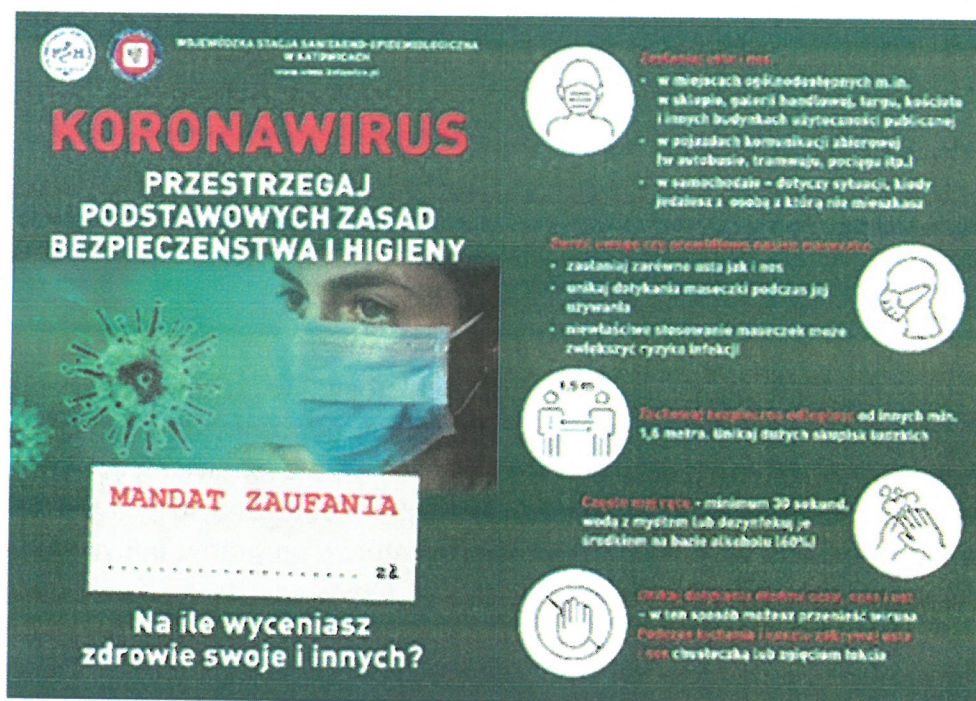
Dok. fot. Przedszkole Nr 19 Dąbrowa Górnicza

Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny.

Wojewódzka Akcja informacyjna dla ogółu społeczeństwa stworzona w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną i wysokim wskaźnikiem zakażeń społeczności lokalnej wirusem SARS-CoV-2. Celem interwencji było przypomnienie społeczeństwu o podstawowych zasadach profilaktyki i ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń koronawirusem. Do realizacji przedsięwzięcia, publikacji i dystrybucji materiałów informacyjnych zaproszono wszystkie instytucje współpracujące tj, zakłady pracy, ośrodki sportu, spółdzielnie mieszkaniowe, kluby

„Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Wdrażanie założeń programowych wpływa na kształtowanie dobrych nawyków wśród młodzieży w szkołach podstawowych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę.

Przygotowani merytorycznie koordynatorzy szkolni realizowali w klasach V-VIII założenia programowe tj kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną.

W ramach programu uczniowie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych i codziennej aktywności fizycznej.

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, ochrony zdrowia przed chorobami zakaźnymi, przyswajanie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno – zdrowotnych a także zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpieli

słonecznych. Ponadto rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia.

Program wzbogacony jest również o dodatkowe działania pt. "Skąd się biorą produkty ekologiczne", którego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Projekt realizowany we wszystkich placówkach przedszkolnych

Profilaktyka antytytoniowa

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone były metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia. Aktywny udział uczniów w zajęciach sprzyjał identyfikowaniu się z omawianą tematyką i motywował do tego, aby zdobytą wiedzę i umiejętności stosować w codziennym życiu.

Szkolenia i spotkania indywidualne dla koordynatorów programu odbywały się w trakcie trwania roku szkolnego.

„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej kierowany do najmłodszych w wieku przedszkolnym oraz do ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Dzięki realizacji programu przygotowani koordynatorzy przedszkolni przekazywali dzieciom istotne treści prozdrowotne i proekologiczne wpływające na kształtowanie postaw. Program realizowany poprzez quizy, konkursy, imprezy prozdrowotne, a także zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i ekologii

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

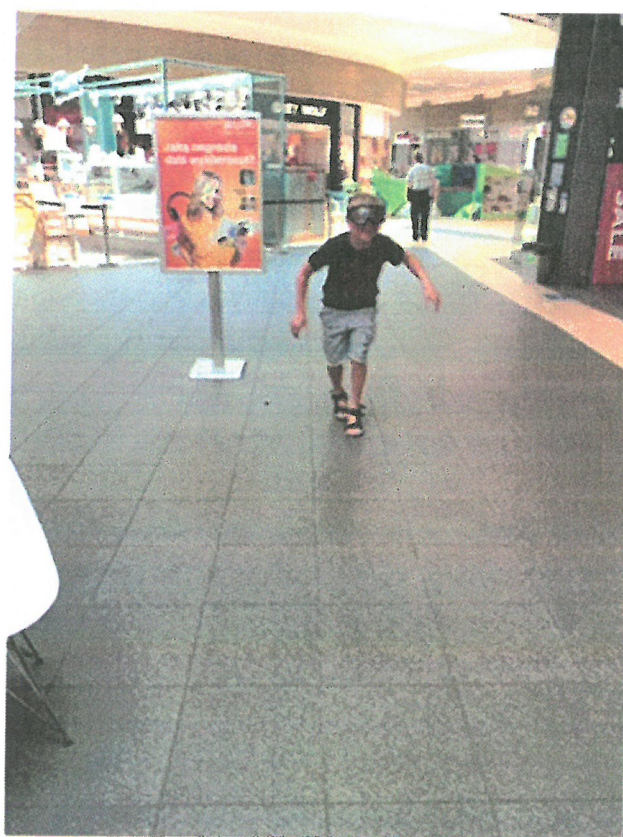
„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

Cykl akcji informacyjno - edukacyjnych realizowanych w ciągu całego roku zarówno w placówkach nauczania i wychowania, placówkach służby zdrowia oraz podczas akcji prozdrowotnych. Dopalacze stanowią ważny problem społeczny, który negatywnie wpływa na zdrowie i jest jednym z istotnych, zidentyfikowanych zjawisk społecznych, któremu należy zapobiegać.

W roku 2021 edukacja społeczeństwa odbywała się poprzez prezentację form wizualnych umieszczanych na stronach internetowych partnerów działań oraz ich kanałach informacyjnych. Ponadto w szkołach w ramach inicjatyw własnych odbywały się projekcje filmów, spotów, a także poradnictwo indywidualne, rozmowy, prezentacje i wykłady. Działania edukacyjne odbywały się na zaproszenie organizatorów wypoczynku letniego w ramach akcji „Bezpieczne wakacje 2021”

Dok. fot. CH Pogoria Dąbrowa Górnicza

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych klas VII – VIII.

Przygotowani na przestrzeni ostatnich lat koordynatorzy szkolni prowadzili zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem materiałów i prezentacji przygotowanych przez Inspekcję Sanitarną.

Pozostałe działania

Lekki Tornister

Projekt ten skierowany jest do wszystkich szkół podstawowych klas I – III i ma na celu działania prozdrowotne zmierzające w kierunku profilaktyki chorób układu ruchu – profilaktyka pierwszorzędowa wad postawy. Projekt zakłada wsparcie dla szkół poprzez wdrożenie programu edukacyjnego, motywowanie uczniów do prawidłowego i zdrowego trybu życia jak również zwrócenie uwagi rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom na problem przeciążonych plecaków

Wnioski:

Działania podejmowane przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie promocji zdrowia miały na celu poprawę zdrowia mieszkańców. Wytyczne kierunki zmierzały do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniem zasad higieny, racjonalnego żywienia i metod zapobiegania chorobom zakaźnym.

Wzmocnienie współpracy z koordynatorami szkolnymi, samorządem lokalnym przyczyniło się do realizacji wielu cennych inicjatyw na rzecz poprawy zdrowia w środowisku lokalnym.

Dalsze działania realizowane w obszarze profilaktyki zmierzać będą do umocnienia współpracy budowania wspólnej prozdrowotnej polityki w tworzeniu środowisk sprzyjających zdrowiu.